KOORGELEIDE

Uitgave van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond

nummer 46 | maart 2026

INHOUDSOPGAVE:

Prelude 1

Van het secretariaat 2

Duwen en trekken 4

Inleiding bij de workshop gregoriaans 10

Toelichting bij de muziekbladen 14

Muziekbladen ..... 15 - 24

Personalia 25

Beloken Pasen 30

Jubilarissen 42

De Zangers van Sint Frans 37

Luistercursus Mattheuspassie 44

SINT-GREGORIUS VERENIGING

REDACTIE:

Vic. Drs. E. Smeets

Marian Verstappen (secr.)

E-mail:

koorgeleide@gmail.com

Postadres:

Postbus 470, 6040 AL Roermond

PRELUDE

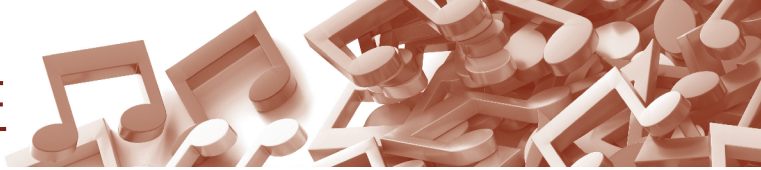

2026 was het jaar van de hoop, 2025 van de moed?

De kerk vierde een jubeljaar, jubileum. Dat is eens in de 25 jaar. Vanouds, al in de oude Bijbel, was het jubeljaar een aanzet tot nieuw begin: alles wordt nog eens tegen het licht gehouden en goed gekeken naar wat waarde heeft en wat eigenlijk zijn beste tijd gehad heeft en beter anders kan. Dat leidt tot de kern van de dingen: wat is wezen en is wat bijzaak? De inzet van vele vrijwilligers om de kerkzang levend te houden is in ieder geval wezenlijk: de kerk kan niet zonder vitale geloofsgemeenschappen met een prominente rol voor zang en muziek. De liturgische zang maakt wezenlijk deel uit van de liturgie. Natuurlijk zijn er uitdagingen genoeg, met een vergrijzend en veranderend landschap. Maar het Jaar van de Hoop wil naadloos overgaan in de moed om aan te pakken en door te gaan. Dankbaar voor veel goeds nemen we dat graag mee naar de toekomst en met grote nuchterheid slaan we ook her en der andere wegen in. In aantal wordt het allemaal minder, maar daarmee is niets gezegd over de kracht van de geloofsgemeenschappen die we samen vormen koesteren! We gaan de lente tegemoet! Daar geloof ik heilig in! Dit blad wil aan de moed, als uitloper van de hoop, een bijdrage leveren. Ik hoop niet als bijzaak, maar wezenlijk!

deken Ed Smeets

Het volgende nummer van Koorgeleide verschijnt eind september 2026. Kopij kunt u inleveren vóór **10 augustus** bij: **koorgeleide@gmail.com** of SGV in het Bisdom Roermond, t.a.v. Koorgeleide, Postbus 470, 6040 AL Roermond.
De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten.

Onderscheidingen voor koor- en zangersjubilea kunnen **minimaal 2 maanden van te voren** digitaal worden aangevraagd. Het aanvraagformulier kunt u invullen via de website van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond of via: **onderscheidingen@sgv-roermond.nl**

Doorgeven adreswijziging
Regelmatig komt het voor dat er adreswijzigingen niet worden doorgegeven, met als gevolg dat er vaak verschillende exemplaren van Koorgeleide retour worden gestuurd. Ook mutaties bij koren worden regelmatig aan ons niet doorgegeven waardoor Koorgeleide vaker niet bij de juiste personen terecht komen. Wij vragen u vriendelijk om mutaties in het bestuur van koren, alsook verhuisberichten, te allen tijde door te geven aan secretaris Efrem Verleng via het emailadres: **secretaris@sgv-roermond.nl**.

Limburgs Klankkleur Festival 2026

Op zondag 7 juni 2026 staat Heel in het teken van muziek! Tijdens de vierde editie van het Limburgs Klankkleur Festival komen amateurmuzikanten uit heel Limburg samen voor een dag vol muziek, ontmoetingen en inspiratie. HaFaBra-orkesten, slagwerkgroepen, majorette/twirlgroepen en koren: je hoort en ziet het allemaal. Of je nu zelf muziek maakt, mee wilt doen aan een workshop of gewoon lekker wilt luisteren - je bent van harte welkom.

Een bijzondere plaats zal ook worden toebedeeld aan de (kerk)koren die samen met Annie Jansen ter plekke repeteren en van zich laten horen in de kerk. Meer info volgt via de Nieuwsbrieven.

Dag van de Kerkmuziek

Zoals eerder in Eindhoven organiseren de gezamenlijke 'Gregoriusverenigingen' van de drie zuidelijke bisdommen opnieuw een dag van de kerkmuziek, en wel op vrijdag 12 juni te Breda. Jos Bielen zal hoofdspreker zijn en de dag zit vol inspiratie. Meer info volgt via de Nieuwsbrieven.

Salariëring kerkmusici

De bedragen worden per uur vastgesteld naar bevoegdheid en naar uitoefening van de gecombineerde dan wel enkelvoudige functie, conform de interdiocesane regeling Salariëring Kerkmusicus. De (bruto) uurbedragen zijn per 1 januari 2026 met 4,0 % verhoogd.

	Dirigent óf Organist			**Dirigent én Organist**		
	Bevoegdheid:			**Bevoegdheid:**		
Dienstjaren	**III**	**II**	**I**	**III**	**II**	**I**
1	27,70	31,95	35,90	43,00	49,65	56,45
2	28,40	33,00	37,15	43,95	50,85	57,75
3	29,05	34,10	38,55	45,15	52,05	59,25
4	29,90	35,20	40,05	45,90	53,20	60,75
5	30,50	36,35	41,35	46,65	54,25	62,20
6	31,20	37,30	43,00	47,40	55,35	63,60
7	31,95	38,35	44,30	48,10	56,55	65,05
8	32,65	39,50	45,70	48,70	57,75	66,40
9	33,25	40,45	47,15	49,40	58,85	67,75
10 of meer	**33,95**	**41,35**	**48,60**	**50,15**	**59,85**	**69,05**

De salariëring van de kerkmusicus, die niet valt onder de hierboven onder I t/m III bedoelde bevoegdheidscategorieën, maar die niettemin een overeenkomst tot het verrichten van enkele diensten heeft gesloten met het bestuur, luidt als volgt:

	Dirigent óf Organist	**Dirigent én Organist**
Groep A	25,95	38,85
Groep B	17,65	25,95

DUWEN & TREKKEN

Wat ons inspireert... je hart uitstorten

Hoofdartikel in het Gregoriusblad december 2025 door onze voorzitter deken Smeets

Als ik het goed begrepen heb, is de vraag die voorligt wat ons als cantores of kerkmusici inspireert en hoe dat vervolgens een belangrijke rol kan spelen in de opbouw van de (parochie)gemeenschap. En dan meer specifiek wat ik daar zelf van bak of brouw in de parochies waar ik als pastoor voor te zorgen heb. Daar moet je inderdaad even voor gaan zitten.

De vraag bungelde al een tijd in mijn mailbox en ik had me voorgenomen er juist in de zomer eens goed naar te kijken. Dan moet ik u wel bekennen dat ik voorafgaand aan het schrijven van dit artikel net een week op retraite ben geweest en wel in een abdij die mij bijzonder inspireert. Voor mij is dat de Sint Benedictusberg te Vaals, bij de monniken van Mamelis. Hun zorg voor de liturgie en vooral het uitgebalanceerde van en in de gebedstijden is een tijdloze bron van inspiratie.

Getijden

In de metten om half vijf 's ochtends komen niet alleen maar liefst twaalf psalmen voorbij, die anders 'dan bij ons' niet in fragmenten gezongen worden maar integraal en daarom voor zichzelf spreken. Daarna volgen een aantal lezingen die zo zijn uitgezocht dat ze op gedachtenissen en feesten kraakhelder en to the point aangeven wat we waarom die dag vieren en wat dat dan voor ons nu betekent. Daarmee heb je liturgisch en spiritueel al gegeten en gedronken, maar moet de dag, na die metten, nog beginnen...

Kloosters weten toch een aspect en een diepte van de liturgie aan te boren die wij - helaas - veel te weinig kennen. Maar juist die kern van onze vieringen, dat inspireert. En abdij Sint Benedictusberg ligt niet voor niets hoog op een heuvel, een hoogtepunt, maar diezelfde inspiratie kunnen we wel degelijk laten afdalen en meenemen naar onze eigen parochies en vierende geloofsgemeenschappen.

Wat inspireert en hoe geef je dat vorm, ten dienste en tot opbouw van de geloofsgemeenschap? Hou je dicht bij de kern, bij het hart van de liturgie. Ik merk aan de kerk in Nederland dat er zeker de laatste jaren echt iets aan het verschuiven is. Van breed gaan we naar diep. Van verbreding naar verdieping. Hetgeen overigens geenszins een verenging is, integendeel.

Jongeren
Ik merk aan met name de jongeren die met regelmaat uit het niets op zondag opduiken - het zijn geen massa's, maar ze zijn er wel degelijk en het worden er steeds meer! - dat die niet komen voor iets wat er niet toe doet. En ook valt het op dat ze gaan naar plaatsen waar iets te doen is en waar met name in en rond de liturgie en de sacramenten van de kerk iets leeft.

Een collega vertelde me dat hij eindelijk iemand gevonden had die - ik zeg het wat spottend, sorry daarvoor - redelijk een gitaar kon vasthouden en daarmee jongeren op de been wilde krijgen. Waarop de jongeren die in zijn kerk kwamen, zeiden of hij niet beter iemand wist die hen het Pater Noster en het Credo kon leren. Het gregoriaans blijkt voor deze jongeren - neofieten vaak - beter te passen bij de liturgie dan de gitaar. Dit is geenszins een pleidooi om overal gregoriaans weer opnieuw in te voeren, dan wel de gitaar te weren, maar wel - of het nou Latijn en Nederlands, vol orgel of met gitaar is - om dicht bij de kern te blijven.

Dicht bij de kern
Wat je doet in de liturgie moet verwijzen naar waar je het voor doet en niet op zichzelf staan. Als kosters losgaan en de hele kerk vol kaarsen zitten, waarop mensen zeggen 'Wat een kaarsen!', maar die kaarsen eigenlijk het zicht op het wezenlijke ontnemen of verblinden, dan doen we iets niet goed. Als het altaar zo vol bloemen is gezet dat men zegt 'Wat een bloemen!', maar je het altaar niet meer ziet, dan slaan we door. Kerkmuziek, liturgische muziek, moet naadloos passen bij wat we vieren.

organisatie voor rk kerkmuziek

Dicht bij de kern blijven wil zeggen je afvragen of God er zich ook thuis voelt. En of Jezus het middelpunt en de gastheer is en blijft. Dat is het hart van de liturgie. Dan blijft er nog genoeg te doen om die liturgie handen en voeten en kop en staart te geven, maar hier staat of valt het mee. Een grotere dienst aan mensen en gemeenschappen kun je met en voor elkaar niet bewijzen dan mensen bij God en God bij mensen brengen.

Uitvaartliturgie
Mijn stokpaardje is en blijft - en ik word nogal eens gevraagd voor voordrachten en draai dan graag dezelfde plaat af - de uitvaartliturgie. Natuurlijk moeten elementen uit die liturgie aan de persoonlijke omstandigheden worden aangepast, maar - als je dat zo mag noemen - de krachtigste dan wel de 'beste' uitvaarten zijn die waar woord en toon, gebaar en geste, sfeer en beleving helemaal met elkaar rijmen. Een goede uitvaart, daar knap je van op, zeggen ze. Als mensen afknappen op een uitvaart, komen ze niet meer, zeker niet voor zichzelf, straks.

Persoonlijke afscheidswoordjes zijn onvermijdelijk - en op zich ook helemaal prima

- maar het gaat een stuk beter - of beter: verhevener - sinds ik structureel mensen vraag om het niet alleen kort te houden maar vooral ook ervoor te zorgen aan het einde tot uitdrukking te brengen wat de lieve dierbare heeft gedaan en betekend en wat we dankbaar meenemen.

Kleinkinderen willen met de beste bedoelingen soms nog wel eens benadrukken dat ze het eigenlijk jammer vinden... dat hun sponsor dood is. Als je er zo in de liturgie samen voor kunt zorgen dat je de zaak op een hoger plan tilt - en we tillen de overledene en onszelf zelfs op een goddelijk plan - dan bouw je - denk ik - stevig mee aan een (geloofs)gemeenschap, die niet alleen met geschiedenis bezig is of horizontaal, maar met pure verkondiging naar de toekomst toe, zeker als je het allemaal poogt te kaderen in wat de liturgie zelf ons aanreikt.

Zo gaan we ook om met gastkoren en muziekgezelschappen. Allemaal hartelijk welkom, en breng ook vooral veel mensen mee, maar laat ons samen ruim op tijd kijken naar het repertoire en de plaats in de kerk en hoe we dat over en weer zo goed en zinvol mogelijk kunnen invullen. Soms moet je je afvragen - en dat vraag ik hen dan af, om het met Wim Sonneveld te zeggen - of iets wel past in de viering of beter elders, dan wel ná de viering een plek kan krijgen. Soms is een simpelweg omdraaien van geprogrammeerde stukken al voldoende om er weer een geheel van te maken. Of dat de cantor of ikzelf iets toevoeg aan het programma, wat op dat moment precies past en daarom ook goed te pruimen is.

Voor uitvaarten en huwelijken hebben we een groepje vaste solisten - naast de koren - die gewerkt hebben aan een repertoire waarin zowel een familie op wat verdere afstand van de kerk als de vaste geroutineerde kerkg(z)anger zich graag in kan vinden. Dat kan mijns inziens allemaal ook zonder al te star of rigide te zijn: de liturgie laat op sommige plekken genoeg ruimte, ook voor het bezingen van het leven.

Ik denk dat het niet meer van deze tijd is dat koren of gezelschappen 'hun' Mis opeisen. Waarom kunnen communicanten en de schola cantorum niet samen een zondagsmis – de éne zondagsmis - verzorgen? Voor de schola klinkt het frisse en eigentijdse Gloria van de communicanten als muziek in de oren en als je tegen de communicanten zegt dat dat grego-

riaans knetteroud is en al meer dan 1000 jaar zo gezongen wordt in de kerken, dan hou je ze goed bij de les. In veel plaatsen is er met kerstmis jaarlijks ruzie over wie de nachtmis mag zingen of spelen. Maar waarom niet samen? Kwestie van gemeenschapsopbouw.

Globalisering

Zelf heb ik niet zoveel met praise en wat daarvoor door gaat. Maar als er af en toe iets uit die hoek langskomt, dan maakt je het ook weer bewust van wat voor miljoenen andere christenen in de wereld mainstream is en wat hen aan het (gelovige) hart gaat.

Misschien moeten we het met de toenemende globalisering in onze kerken veel vaker doen, mensen uit andere landen actief betrekken bij het vieren van liturgie. In onze jaarlijkse Pinkstermis op Pinksterdag waren dit jaar in de Paterskerk in Venray mensen van twaalf nationaliteiten uit Europa en uit alle delen van de wereld aanwezig, die op zondag daar hun thuis vonden. Dat maakte bij iedereen wat los...

Vorming

Overigens moet je de liturgische zang ook nooit losmaken van alle andere elementen die samen de liturgie uitmaken. Als we eisen aan de zang stellen, dan ook aan de lector. Jaarlijks komen op verschillende plaatsen in ons bisdommen enkele tientallen lectoren samen om te oefenen. Soms gebeurt dat heel goed, overtuigd en overtuigend, en soms strijkt het 'Zo spreekt de Heer' aan het einde flink tegen de haren in. Zo spreekt de Heer? Zó zeker niet!

Het zit vaak in kleine dingen ook. Een prachtig orgelconcert moest en zou gepresenteerd worden door iemand die hart heeft voor het orgel en de kerk en dat al jaren behartigt, maar onverstaanbaar is...

Nieuwe generatie

Het zal de komende jaren niet drukker worden in onze kerken. Er komen inderdaad her en der jongeren bij, maar het aantal afvallers onder de ouderen is groter. Maar het ging van verbreding naar verdieping: die nieuwe generatie komt wel voor de corebusiness en nergens anders voor. We willen iets horen om van te leven, zeggen ze. Woorden en gezangen om op te teren, in een context die ertoe doet. Wat staat er en wat betekent het? Hoe is het bedoeld? En draai er dan liefst niet omheen!

Zondagspreken waarin uitgelegd wordt dat Jezus zichzelf toch niet helemaal goed begrepen heeft en als Hij in deze tijd geleefd zou hebben heel iets anders gezegd zou hebben, daar zit niemand meer op te wachten. Ik heb altijd naar eer en geweten gepreekt en altijd gezocht naar de strekking van de woorden van de Heer, om die dan gewetensvol te actualiseren naar het hier en nu toe en er een missie in te vinden van Jezus voor ons vandaag. Dat staat soms haaks op de tijdgeest, maar de openheid ervoor lijkt steeds meer te groeien.

Trouwens, de tijdsgeest: die is aan het veranderen. Nadat we al decennia nergens meer grote verhalen horen - noch op school, niet in de politiek of in de media - lijkt de kerk een niche te worden. Waar de samenleving steeds meer fragmenteert, blijkt de kerk toch een plaats van

gemeenschapsopbouw. Klein, maar zeker en krachtig.

Kijk alleen al eens naar alle positieve pers rond de pausen Franciscus en Leo: zelfs de Nederlandse journalistiek had dit keer geen klagen. Geen onvertogen woord werd gehoord. Het lijkt wel alsof velen de kerk stilaan weer gaan zien als een constante factor in een wereld die voortdurend en hoe langer hoe meer verwarrender is en wordt. Ooit stond Limburg vol met borden van de bisdomcampagne 'Katholiek, zo gek nog niet!' Blijkt zo'n actie een kleine vijftig jaar later toch vruchten af te werpen.

Kwaliteit

Ik vertel het omdat dat alles zeker geldt voor de liturgische muziek. Die moet ertoe doen. En die kan er alleen maar toe doen als ze zich dicht houdt bij waar ze voor is: het mysterie van Gods liefde en bezig zijn met ons in Jezus te verklanken, tot lof aan God en om elkaar te stichten. Is daarmee iets over de kwaliteit gezegd? Ja, waarbij met kwaliteit bedoeld kan zijn dat een koor gewoon erg goed zingt, maar ook dat wat er gezongen wordt authentiek is.

Een klein koortje van oude stemmen dat al jaren niet meer meerstemmig zingt en waar de intervallen steeds kleiner worden, maar dat wel heel oprecht en betrokken een Mis zingt, is voor mij van dezelfde 'kwaliteit' als de in mijn parochies terecht bejubelde Zangers van Sint Frans (zie eerdere artikelen).

Overigens hebben we ooit eens uitgevogeld dat een klein krakkemikkig koortje, ondersteund door een goede organist die het koor draagt, wel degelijk in staat is keurig verzorgd een Mis te zingen. Zolang ze maar niet gaan zingen wat ze niet meer kunnen, maar focussen op wat wel goed gaat en daarom dienstbaar is.

Als datzelfde koor vanaf mei tot de nachtmis aan een Mozartmis oefent die vervolgens in de kerstnacht pijn doet aan je oren, en je overal aan doet denken behalve aan 'Vrede op aarde', dan moet je als pastoor toch echt - ook namens de geloofsgemeenschap - daar eens een keer goed mee gaan praten. Trouwens, of een Mozartmis met vijf delen nog van deze tijd is, waag ik te betwijfelen. Waar blijft de zingende gemeenschap dan nog? Is een lange Mozart dan niet meer iets voor een bezinnend kerkconcert?

Gemeenschapsopbouw

Als het gaat om gemeenschapsopbouw via muziek, vergeet dan ook juist die kerkconcerten niet. Religieus repertoire is allicht welkom. Maar ook als het gezelschap in kwestie daar wat verder van af staat, kan een stichtend welkomstwoord door iemand van de gastkerk wonderen doen. Dat kader moet je dan wel weten te scheppen en de juiste sfeer weten op te roepen en te bewaken.

Voor allen die met zang en liturgie bezig zijn geldt allicht dat uitleg en communicatie het allerbelangrijkste zijn. Blijf praten over wat je wil en hoe je denkt dat het kan en luister goed naar wat mensen aanreiken. Ik doe het in mijn parochies vaak zelf, maar als de pastoor het niet kan en niet heeft - en die zijn er - zoek dan iemand

in je team die zich het grote goed van de liturgie en de kerkmuziek eigen maakt en aantrekt.

Plekken als oase

Het zal al met al niet drukker worden in de kerk. Hooguit dat men verschuift van de ene kerk naar de andere. Plus natuurlijk die hierboven aangehaalde (bescheiden doch krachtige) nieuwe aanwas van jongeren. Mgr. Frans Wiertz, oud-bisschop van Roermond, gebruikte bij zijn afscheid vaak het beeld dat me eigenlijk steeds dierbaarder wordt, omdat het werkt: we gaan door een woestijn, en dat moeten we uithouden voorlopig, maar er ondertussen ook voor zorgen dat er voldoende plekken zijn die onderweg als oase dienen. Waar het goed toeven is, waar je op adem kunt komen en van waaruit je de tocht kunt voortzetten.

Voor mij zijn dat de parochies waar ik in mag werken en behoorlijk aan mag trekken. Maar het is zeker ook Lourdes, dat als een warm liturgisch bad mag dienen vol inspiratie. Het zijn ook de gregoriaans concerten van Schola Maastricht met weloverwogen programma's die een verhaal vertellen en verkondigen. En de concerten van een klein kamerkoor waarin ik mag zingen, die het midden houden tussen podium en eredienst. Bij die concerten ontstaat ook een sterke gemeenschapszin, waarvan je hoopt dat mensen die meenemen naar hun eigen parochies of gemeenschappen.

Zoals er ook sprake is van een gemeenschapsopbouw bij alle cursuswerk dat we vanuit de Dienst Liturgie en Kerkmuziek van het Bisdom Roermond, dan wel vanuit de Sint Gregoriusvereniging in Limburg mogen aanbieden.

Het is misschien allemaal wat minder vertrouwd, maar wel een kwestie van vertrouwen: credo, credere, cor dare, je er met hart en ziel aan geven.

Bij de aantekeningen die ik maakte voor dit artikel zat een krabbel 'Je hart uitstorten'. Misschien is dat een mooie omschrijving van de liturgie en alle inzet daaromtrent. We geven ons eraan en ervoor, maar het is uiteindelijk God die in de liturgie en zeker ook in de kerkmuziek zijn hart in ons en over ons uitstort. Dat samen te mogen verklanken en vieren, is mooi, zinvol, en brengt mensen tot gemeenschap, met God en elkaar.

Ed Smeets

INLEIDING BIJ DE WORKSHOP GREGORIAANS

Op 22 november herdachten wij de sterfdag van de maagd Caecilia, de huidige patrones van de kerkmuziek, die in de 3e eeuw de marteldood stierf. Het was bijzonder om juist op deze gedenkdag bij elkaar te zijn en ons intensief en hoopvol met gregoriaans bezig te houden.

In het kader van het jubeljaar 2025 met het thema 'Pelgrims van hoop' organiseerde de Sint-Gregorius Vereniging een meditatieve gregoriaanse workshop in de gebouwen van het bisdom Roermond. Aan het begin van deze gregoriaanse zangochtend sprak ik, als docent semiologie van het gregoriaans, de hieronder volgende inleiding uit:

In 2007 schreef Paus Benedictus XVI in zijn encycliek *Spe salvi facti sumus* (In hoop zijn wij gered) (Rom. 8, 24) reeds uitgebreid over hoop, daarin benadrukte hij dat 'hoop' een fundamentele christelijke deugd is die ons helpt om tegenspoed te doorstaan en de toekomst met vertrouwen tegemoet te zien. Hoop zag hij niet alleen als een emotie, maar ook als een kracht die voortkomt uit het geloof in de dood en opstanding van Jezus.

Het geloof leert ons om geduld te hebben en 'hoop' tot ontwikkeling te laten komen. Hoop is essentieel in ons leven, omdat het ons de kracht geeft om de toekomst met vertrouwen tegemoet te zien, zelfs op momenten wanneer we ons in moeilijke omstandigheden bevinden.

De dood en verrijzenis (of opstanding) van Jezus is de kern van ons geloof en de basis van onze hoop. Gelovige hoop geeft ons de zekerheid dat onze geschiedenis niet eindigt in een donkere afgrond, maar gericht is op een ontmoeting met God. Die hoop is niet passief of afwachtend, maar werkt actief door en kan zichtbaar worden door geduld, doorzettingsvermogen en in het helpen van anderen.

Op Hemelvaartsdag 2024 kondigde paus Franciscus met zijn bul, *Spes non confundit of 'de hoop stelt niet teleur'*, voor 2025 een jubeljaar af, met het thema 'Pelgrims van hoop'. Volgens een eeuwenoude traditie roept de Kerk namelijk om de 25 jaar een

Jubeljaar uit. Het is een periode van verdieping, herstel en verzoening. Paus Franciscus benadrukte dat christenen af en toe sterke momenten nodig hebben om hun hoop te voeden en te versterken. Daarom riep hij alle katholieke gelovigen op om tijdens het jubeljaar hun identiteit als 'pelgrims van hoop' te herontdekken.
Ook gaf hij opdracht om een 'logo' te ontwerpen.

Bovenaan het logo staat een groot Kruis, symbool van het Christelijk geloof. Op dit Kruis is de gekruisigde afwezig, want Jezus is uit de dood opgestaan. Daarom rijst het Kruis op als een baken van hoop en licht, een baken dat ons de weg wijst in moeilijke tijden. Het herinnert ons aan het offer en de liefde van Jezus Christus, en het nodigt ons uit om ons vertrouwen te stellen in God, onze Vader. De dood heeft niet het laatste woord!

Aan de voet van het Kruis zien we een anker, symbool van hoop en stabiliteit. Het anker is een houvast te midden van de stormen van het leven. Het herinnert ons eraan dat we altijd mogen vertrouwen op "*Hij-die-is*", zelfs als alles om ons heen verandert.

Vier kleurrijke figuren staan in het logo centraal, elk met een andere kleur: blauw, groen, geel en rood. Deze figuren stellen de mensheid voor in haar diversiteit en eenheid. Ze maken samen dezelfde reis en symboliseren de kracht van gemeenschap en solidariteit. Samen bewegen ze naar een betere toekomst, met het Kruis als gids en geankerd in hoop en vertrouwen op de Heer.

Onder de figuren zijn golven afgebeeld die de zeeën van het leven vertegenwoordigen. De blauwe golven suggereren beweging, verandering en uitdagingen die we onderweg tegenkomen. Onze levenstocht gaat vooruit, met hoogtes en laagtes (ups en downs). In de tekst rondom het logo staan de woorden 'Jubeljaar 2025' en 'Pelgrims van Hoop'. Deze woorden kaderen het Jubeljaar: we zijn allen pelgrims en worden geleid door de hoop. Het logo, ontworpen voor het Jubeljaar van de Hoop, heeft dus een duidelijke boodschap. We worden uitgenodigd om samen te komen, om onze verschillen te omarmen en om te wandelen in het licht van hoop en gevoed te worden door ons geloof in de verrezen Heer! Ongeacht de moeilijkheden die we tegenkomen, kijken we met vertrouwen vooruit: geankerd in hoop en geleid door het Kruis!

Benedictus van Nursia, die in de zesde eeuw, net zoals wij nú, in een chaotische tijd leefde, stelt in de proloog van zijn 'Regel' dat 'hoop' centraal staat in het leven van een monnik en dat deze hoop gebaseerd is op het stellen van al je hoop op God.

Hij benadrukt dat men moet leven in het geloof dat God altijd aanwezig is en dat

men moet verlangen naar het eeuwige leven. Hoewel er geen specifieke tekst van hem direct over hoop is, illustreert zijn geschrift dat hoop niet een passief gevoel is, maar een actieve houding van vertrouwen en verlangen naar een leven met God.
Ook apostel Paulus heeft zich over hoop uitgelaten in de eerste verzen van zijn brief aan de Romeinen, hoofdstuk 5. Paulus spreekt hierover hoop als iets dat heel zeker is, iets waarin hij het volste vertrouwen heeft! Hij zegt zelfs (zie de beginwoorden van de bul): *deze hoop zal niet worden beschaamd*, zal ons niet teleurstellen!

De betekenis van de woorden 'geloven' en 'hopen' ligt in het Grieks dichter bij elkaar dan in het Nederlands. De Griekse woorden voor 'hopen' (*elpízein* = hopen, menen, geloven) en 'geloven' (*pistóein* = vast vertrouwen, gelovig aanvaarden) zou je allebei ook kunnen vertalen met 'vertrouwen'.

Bij 'geloof' ligt de nadruk op het héden, op het vertrouwen in Gods genade in het leven nú. Bij 'hoop' ligt de nadruk op de toekomst, op het vertrouwen dat God zijn beloften voor de toekomst zal nakomen. Voor Paulus staat in elk geval vast dat God redding zal brengen, dat er een einde zal komen aan alle wanhoop. Dat is de hoop waaraan hij zich vastklampt.

Zonder hoop kun je niet leven: dat geldt voor ieder van ons. Het is goed dat we ons daar met zijn allen over bezinnen. Als christenen kiezen wij ervoor om ons telkens weer in het bijzonder te laten inspireren door de woorden en daden van Jezus. Monniken van ruim 1000 jaar geleden hebben, geïnspireerd door Bijbelteksten, hun geloof in eenvoudige en in rijke melodieën op toon gezet.

Die oude inspiratiebron, een cultureel-religieus erfgoed, hoop ik samen met u te ontdekken, terwijl we ons vanmorgen verdiepen in gregoriaanse gezangen. De 'hoop' in gregoriaanse muziek zit vaak ingebed in de functie van het gezang in de liturgie, gezangen worden gebruikt om ons geloof en de hoop in ons christelijke leven te versterken.

De teksten uit de Bijbel, die de basis vormen van veel gregoriaanse gezangen, bevatten doorlopend thema's van hoop, zoals de redding door Christus of Gods beloftes aan zijn volk. Het gezamenlijk zingen van deze teksten tijdens een kerkdienst versterkt het gevoel van hoop en verbondenheid binnen de geloofsgemeenschap.

De psalmen, die voor het grootste gedeelte de inhoud van gregoriaanse gezangen in ons Graduale Romanum bepalen, zijn ingedeeld in vijf boeken net zoals de vijf boeken van de Thora. Die indeling is als het ware een weerspiegeling van de structuur van de Hebreeuwse Bijbel. Een rabbijns commentaar op het boek Psalmen zegt daarover: '*Mozes gaf de Israëlieten de vijf boeken van de Thora, en David gaf de Israëlieten de vijf boeken van de psalmen*'.

De intentie daarvan is, dat de psalmen een emotionele en spirituele reactie van de Israëlieten zijn op het ontvangen van de Thora. In de psalmen komen alle emoties voor die mensen kunnen ervaren: vreugde, dank-baarheid, verwondering, maar ook verdriet, angst, wanhoop en zelfs wraak.

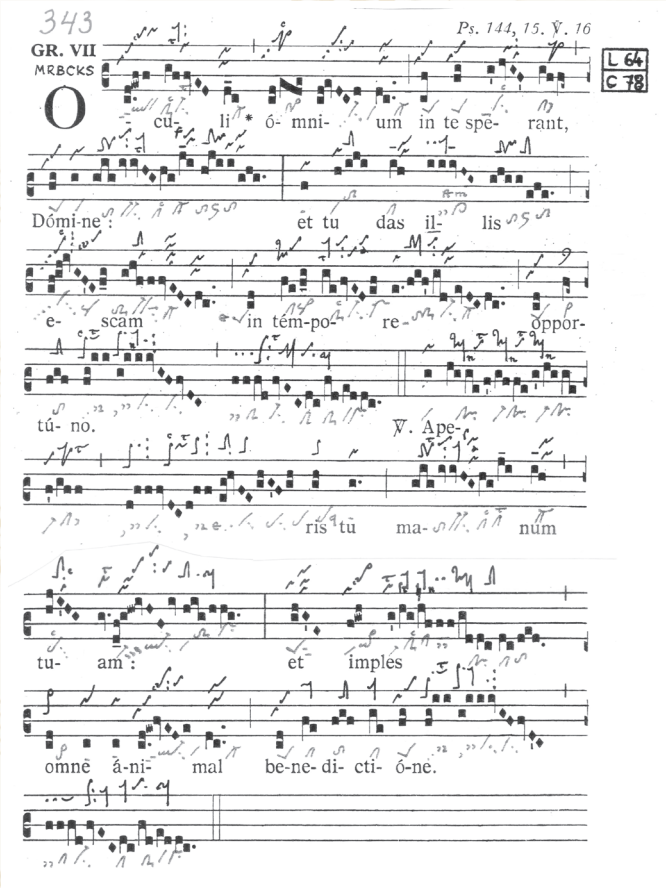

God zegt niet wat we móéten doen, God geeft ons de volle vrijheid en neemt daarmee een onvoorstelbaar risico. Hij hoopt dat we zijn vrijheid goed zullen gebruiken. Die uitnodigende houding vinden we ook terug bij Jezus Christus: als Hij in dialoog gaat met zijn medemens, dan dwingt Hij niet, Hij nodigt uit om naar Hem te luisteren. Hij daagt ons uit om mee te werken aan een betere wereld, maar Hij laat iedereen vrij. Die vrijheid gaat zover dat wij zelfs de keuze hebben om lief te hebben of niet lief te hebben, om te geloven of niet te geloven, om te hopen of niet te hopen. Wanneer we kiezen voor hoop, wordt misschien niet alles, maar toch veel mogelijk.

Daardoor kunnen de psalmen ons helpen om onze gevoelens te verwoorden en ze zo bij God te brengen. In het gregoriaans komt 'hoop' vaak tot uitdrukking in gezangen die spreken over verwachting, vertrouwen op God, of het verlangen naar zijn redding, vooral in relatie tot de begrippen Advent, boete en rouw.

In het Oude Testament lezen we in het scheppingsverhaal hoe God de wereld schept en die wereld aanbiedt aan ons, mensen, om er iets mee te doen.

Voordat ik met de aanwezigen zo'n 15 gezangen zou doornemen, waarin het thema hoop op diverse manieren aan de orde kwam, sprak ik een kort gebed uit:

God onze Vader, U bent een God van leven, niet van dood, een God van hoop, niet van wanhoop. Wij vragen u vandaag, zingend vol hoop, breng ons tot leven: zodat wij mensen mogen zijn van geloof, hoop en liefde, naar het voorbeeld van uw Zoon, Jezus Christus.

Cyriel Tonnaer

TOELICHTING DO-UT-DES MUZIEKBLADEN

Onder deze naam biedt de Sint-Gregoriusvereniging de kerkkoren en kerkmusici van de parochies in het bisdom Roermond nieuwe composities aan.
De naam is enerzijds muzikaal, anderzijds vormt zij een latijnse zin. Vertaald luidt deze: "ik geef opdat jij zult geven".
Getransponeerd naar onze intentie betekent dit zoveel als: wij als diocesane SGV bieden U deze muziekbladen aan opdat U er gebruik van zult maken en dit wellicht zult honoreren met een bijdrage ter bestrijding van de onkosten.
U mag de koorcomposities legaal kopiëren en vergroten. Wij zouden het fijn vinden als u ons hiervan op de hoogte stelt.

In het verleden is een studiemap samengesteld met koorwerken van Jan Seevens, een Heerlense organist, die componeerde voor zijn koren. Het werk is nooit uitgegeven en daarom verzameld in een studiemap (die nog steeds verkrijgbaar is bij de SGV!).

Hetzelfde geldt voor Lucien Scheien, die eveneens een rijke schat aan toegankelijke kerkmuziek heeft nagelaten. Hieronder een paar van zijn werken. Op de site is onder Do ut des meer te vinden van hem. Het ligt in de lijn der bedoelingen in de loop van dit jaar een studiemap met werk van hem te presenteren.

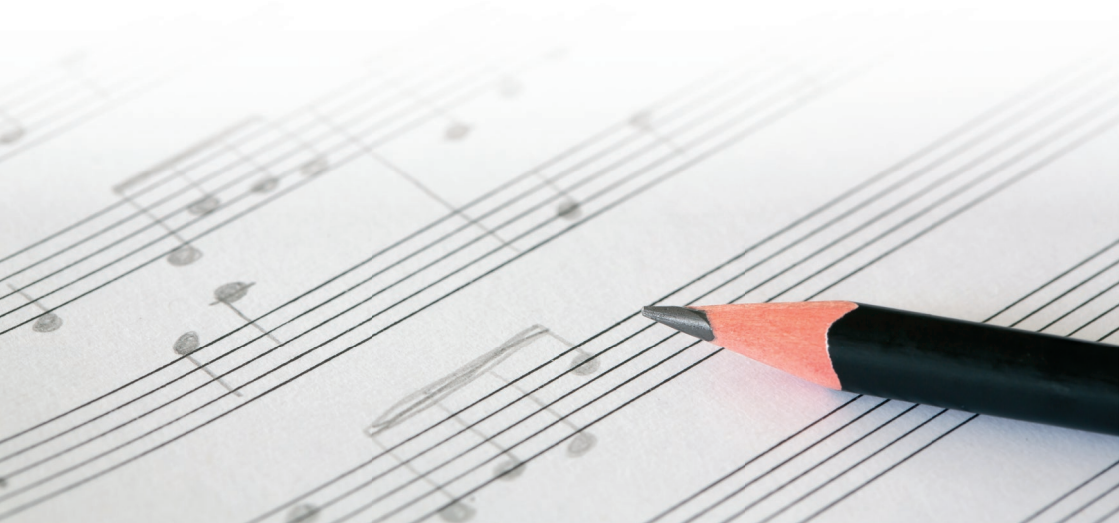

DO-UT-DES MUZIEKBLADEN

Heer, ontferm U.

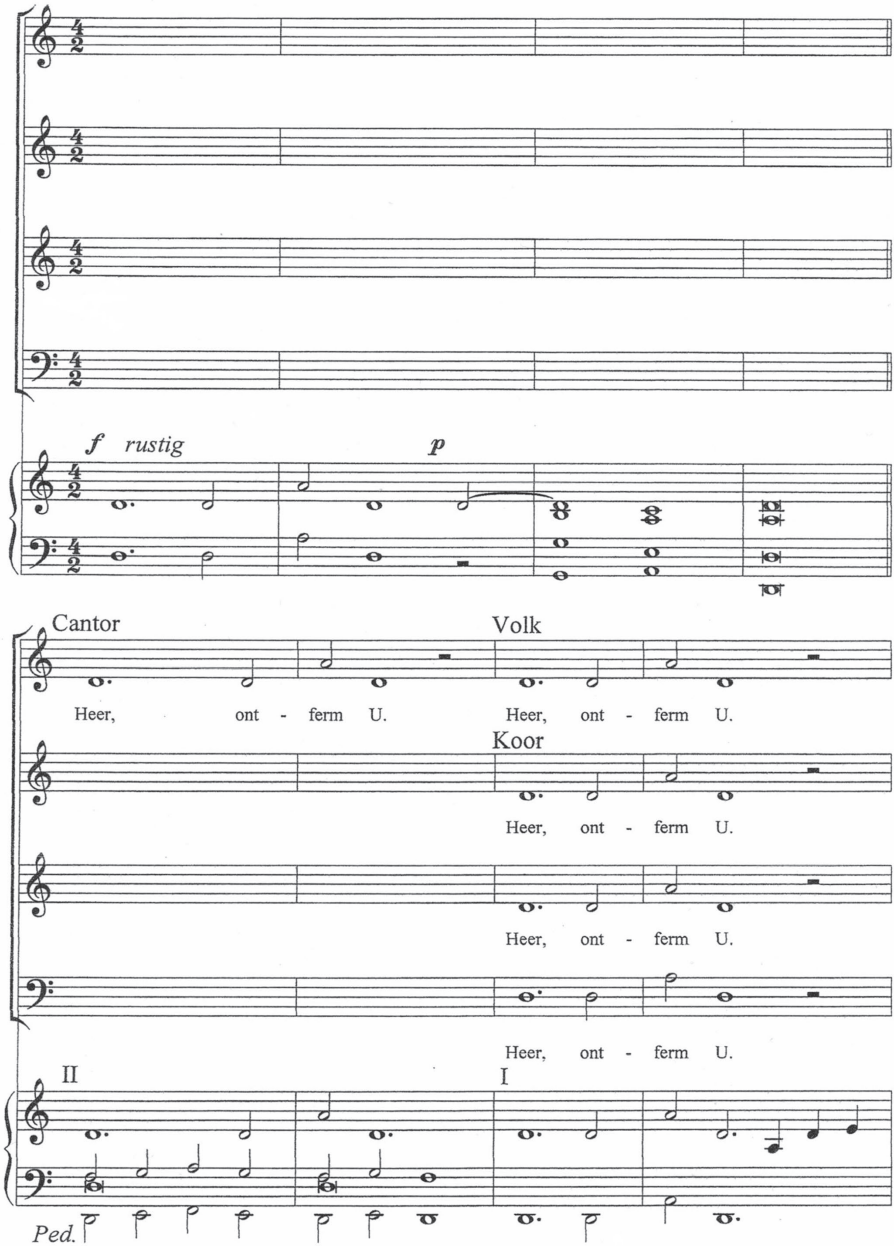

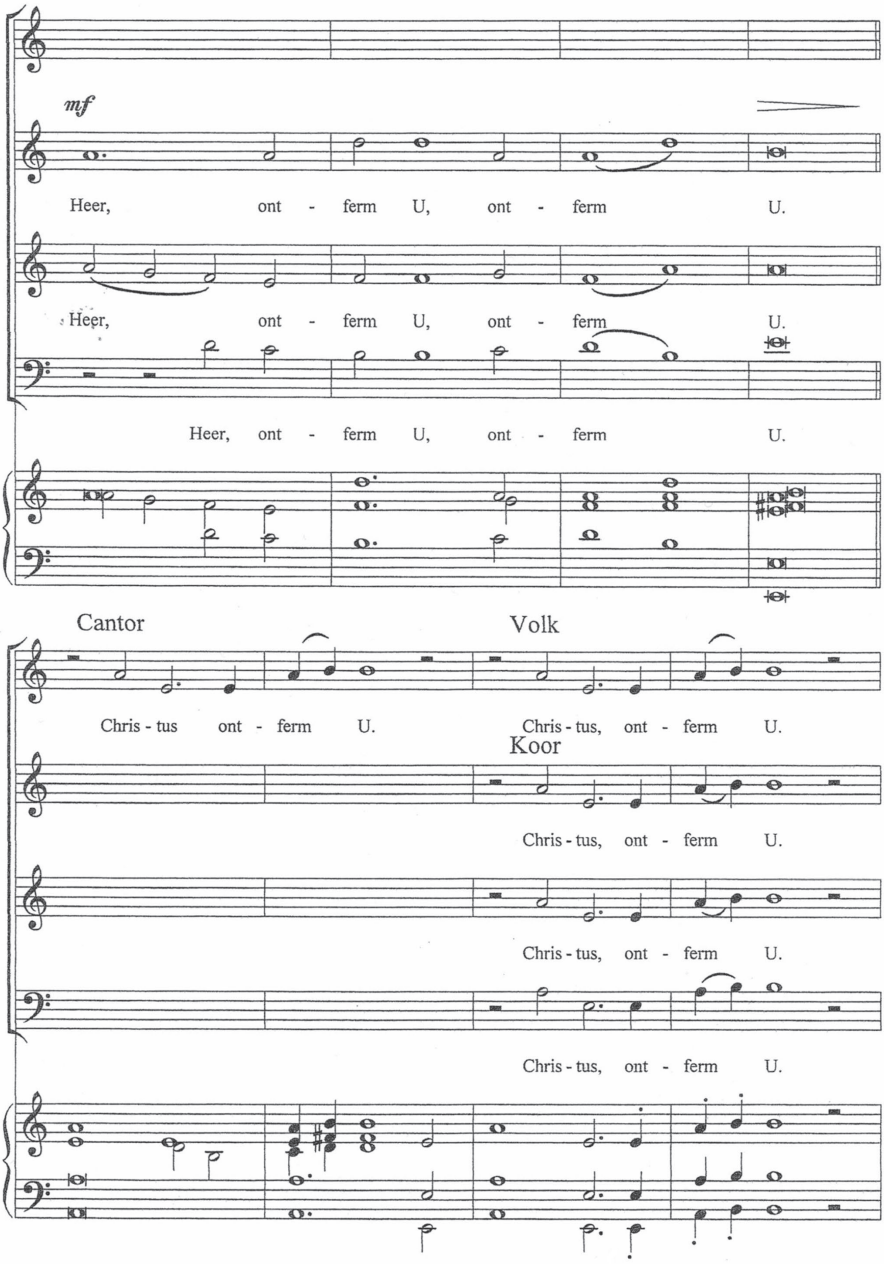
mf
Heer, ont - ferm U, ont - ferm U.
Heer, ont - ferm U, ont - ferm U.
Heer, ont - ferm U, ont - ferm U.
Cantor
Chris - tus ont - ferm U.
Volk
Chris - tus, ont - ferm U.
Koor
Chris - tus, ont - ferm U.
Chris - tus, ont - ferm U.
Chris - tus, ont - ferm U.

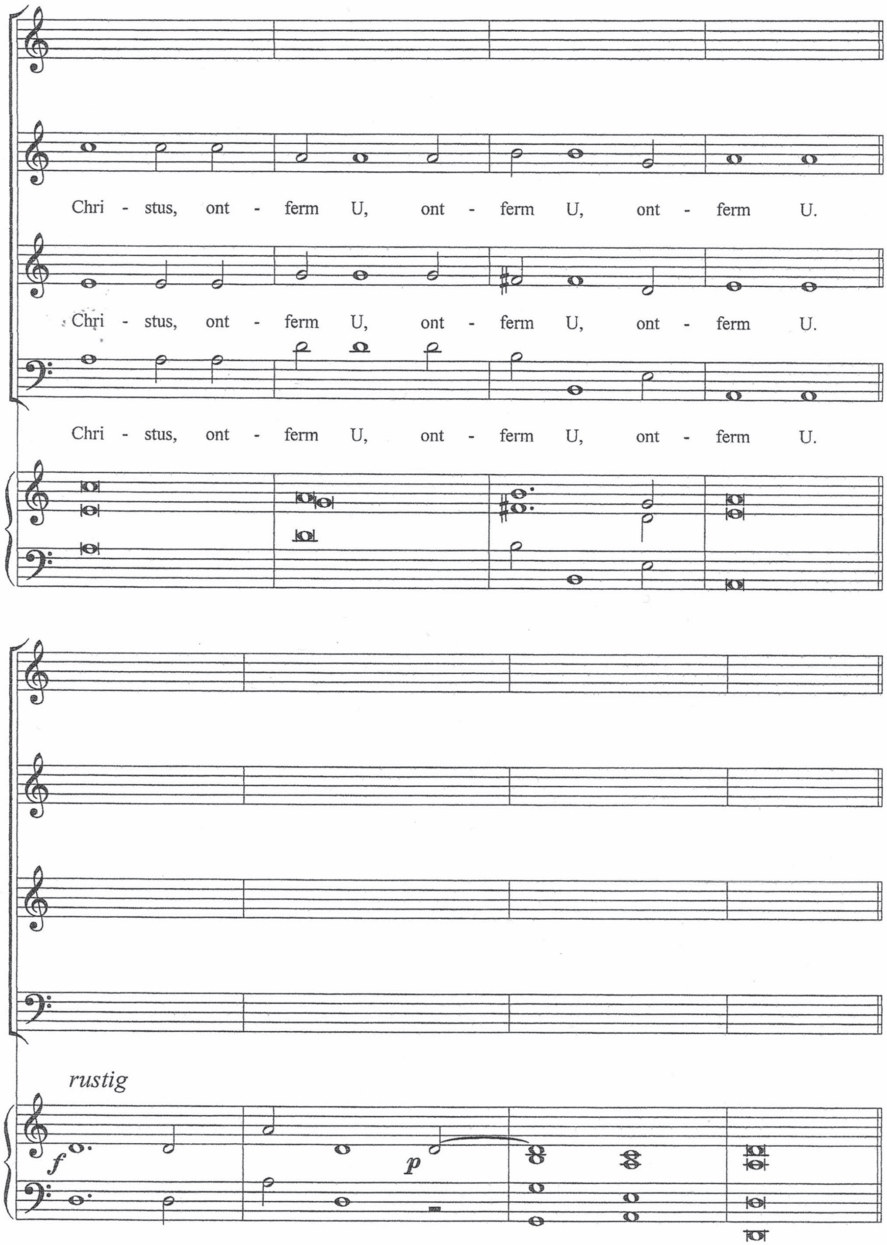
Chri - stus, ont - ferm U, ont - ferm U, ont - ferm U.
Chri - stus, ont - ferm U, ont - ferm U, ont - ferm U.
Chri - stus, ont - ferm U, ont - ferm U, ont - ferm U.
rustig
f
p

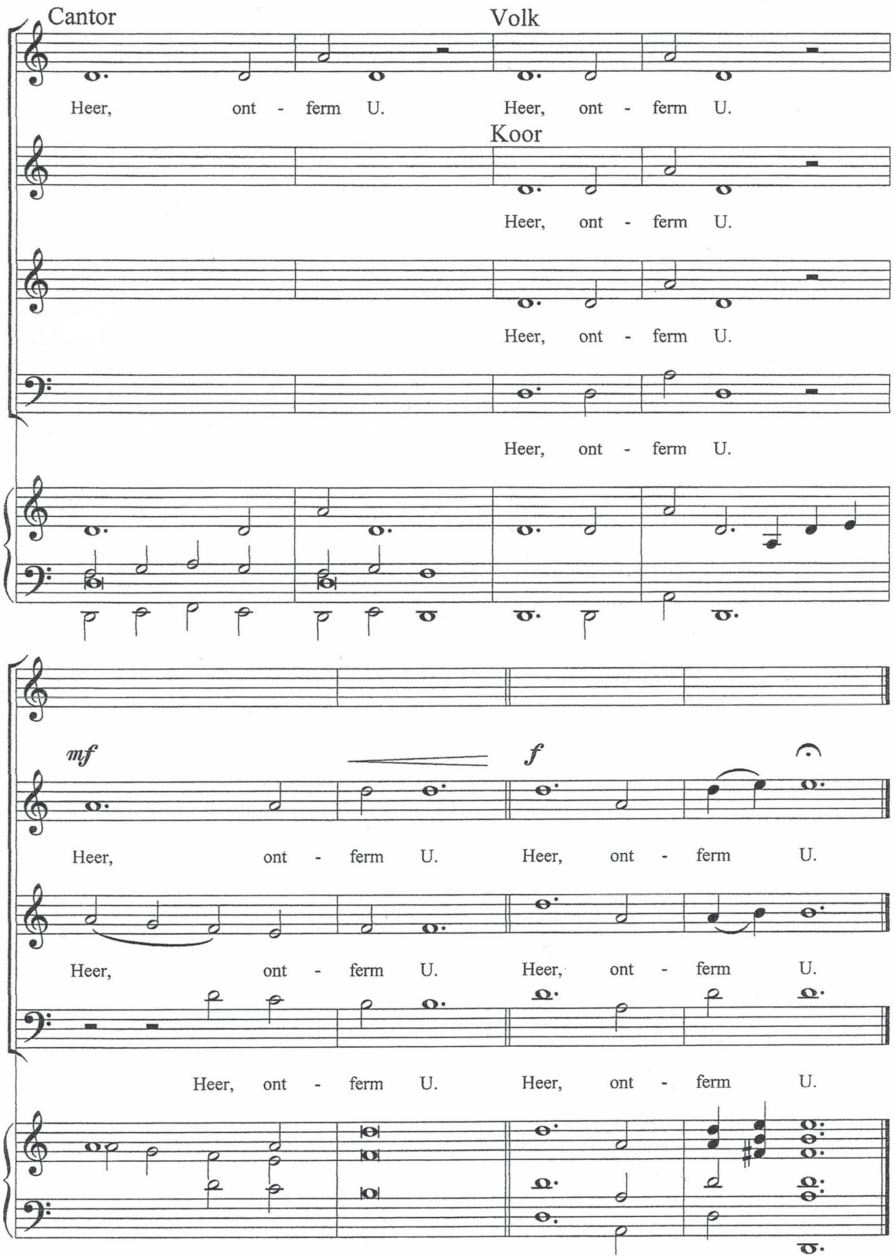
Cantor
Volk
Heer, ont - ferm U.
Heer, ont - ferm U.
Koor
Heer, ont - ferm U.
Heer, ont - ferm U.
Heer, ont - ferm U.
mf
f
Heer, ont - ferm U.
Heer, ont - ferm U.
Heer, ont - ferm U.
Heer, ont - ferm U.
Heer, ont - ferm U.
Heer, ont - ferm U.

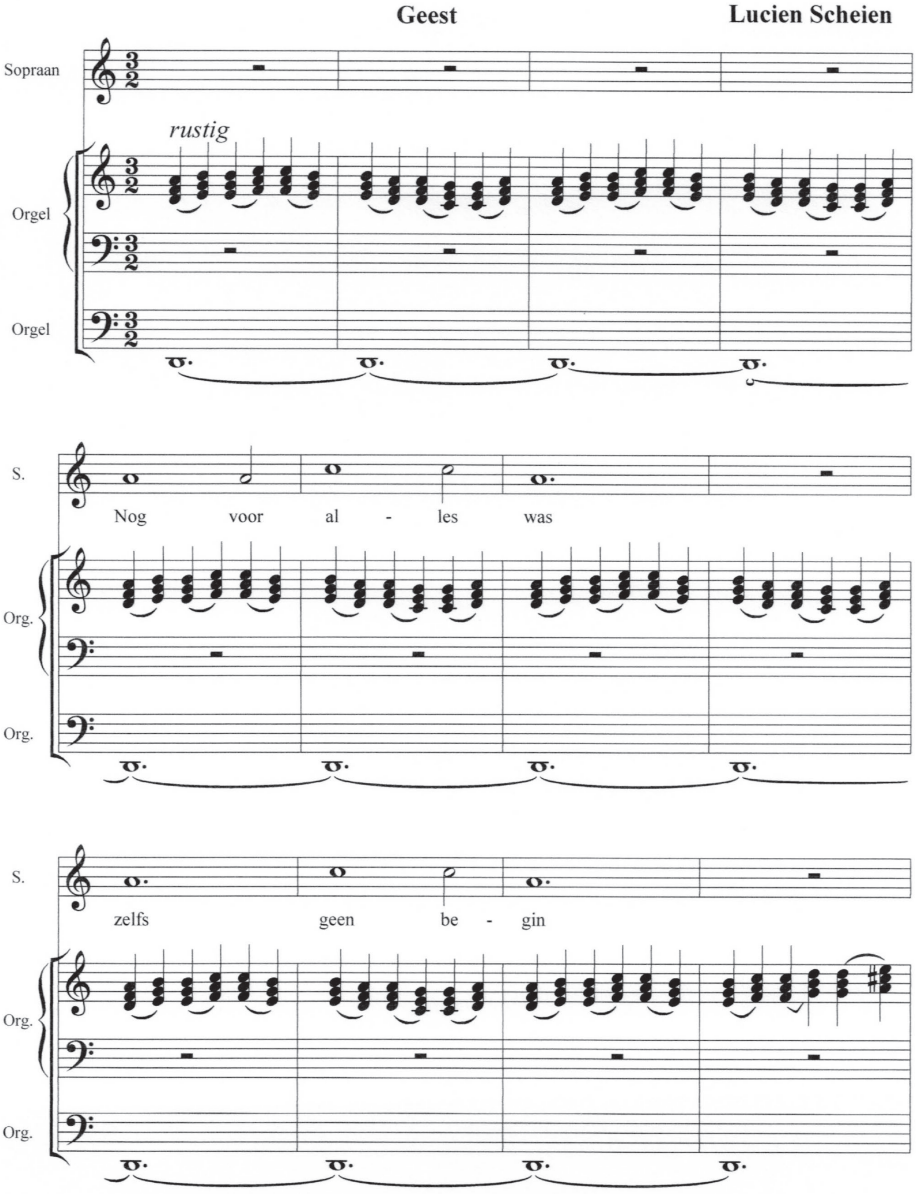
Geest
Lucien Scheien
Sopraan
rustig
Orgel
Orgel
S.
Nog voor al - les was
Org.
Org.
S.
zelfs geen be - gin
Org.
Org.

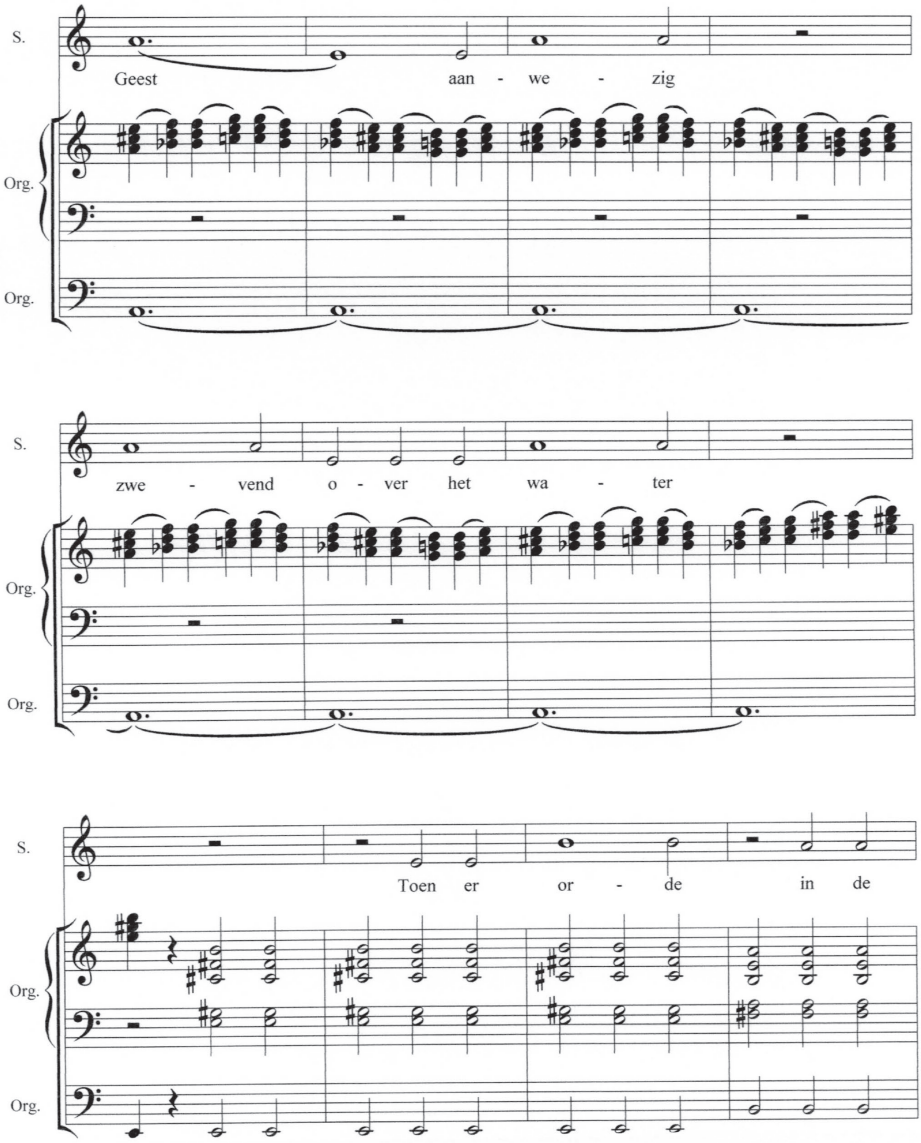
S.
Geest aan - we - zig
Org.
Org.
S.
zwe - vend o - ver het wa - ter
Org.
Org.
S.
Toen er or - de in de
Org.
Org.

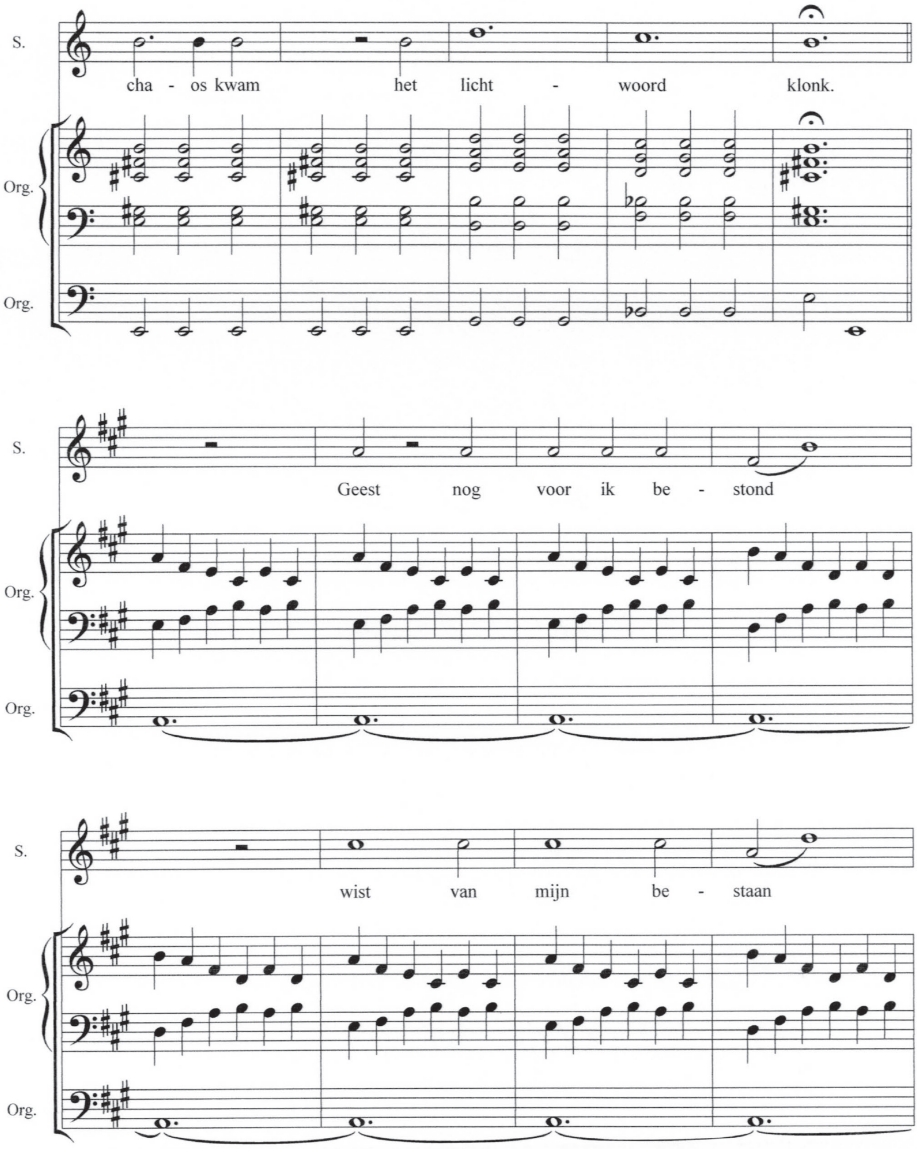
S.
cha - os kwam het licht - woord klonk.
Org.
Org.
S.
Geest nog voor ik be - stond
Org.
Org.
S.
wist van mijn be - staan
Org.
Org.

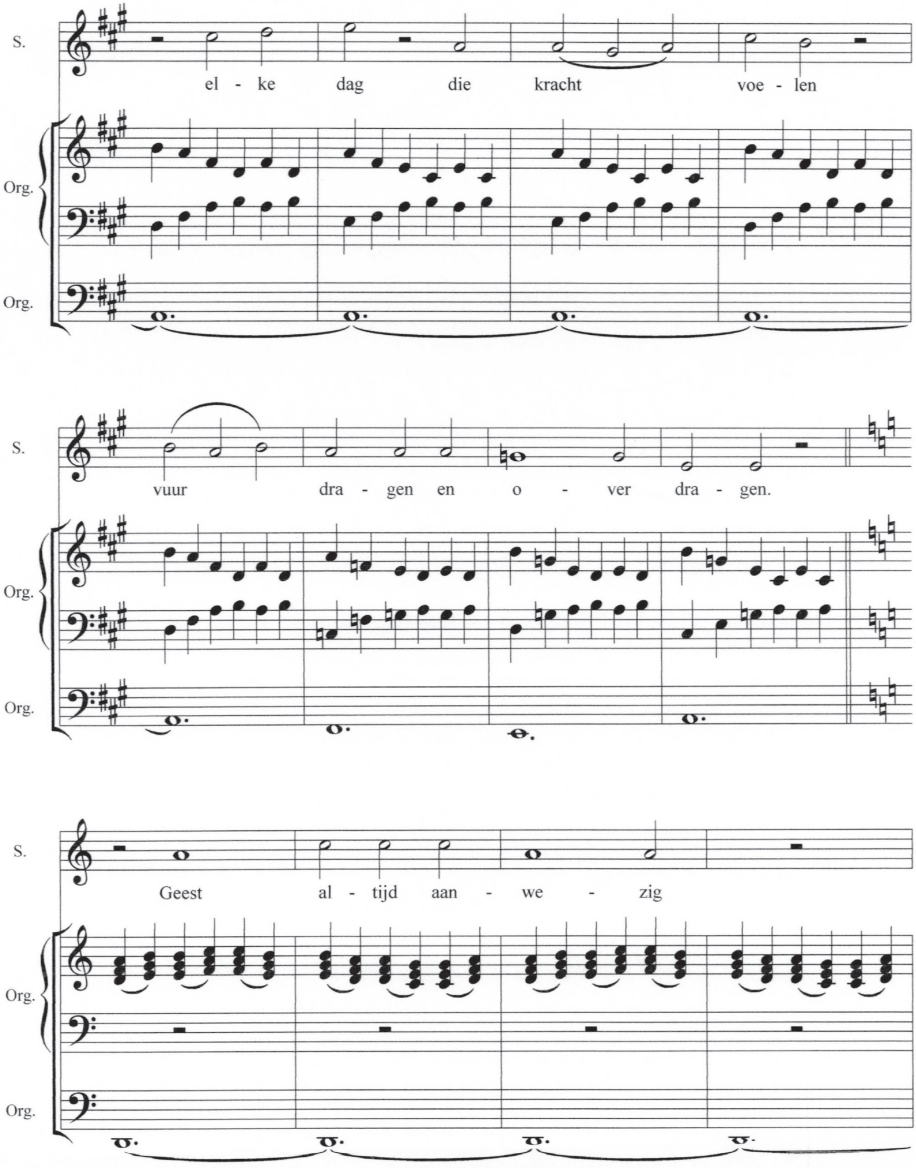
S.
el - ke dag die kracht voe - len
Org.
Org.
S.
vuur dra - gen en o - ver dra - gen.
Org.
Org.
S.
Geest al - tijd aan - we - zig
Org.
Org.

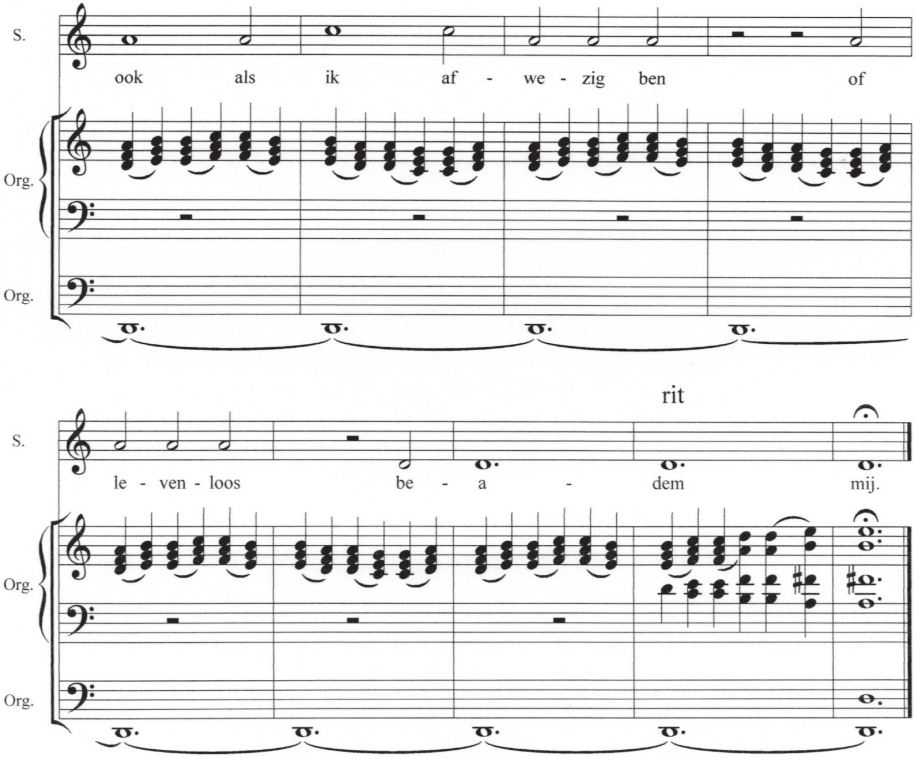
S.
ook als ik af - we - zig ben of
Org.
Org.
rit
S.
le - ven - loos be - a - dem mij.
Org.
Org.

Agnus Dei - solo

Lucien Scheien

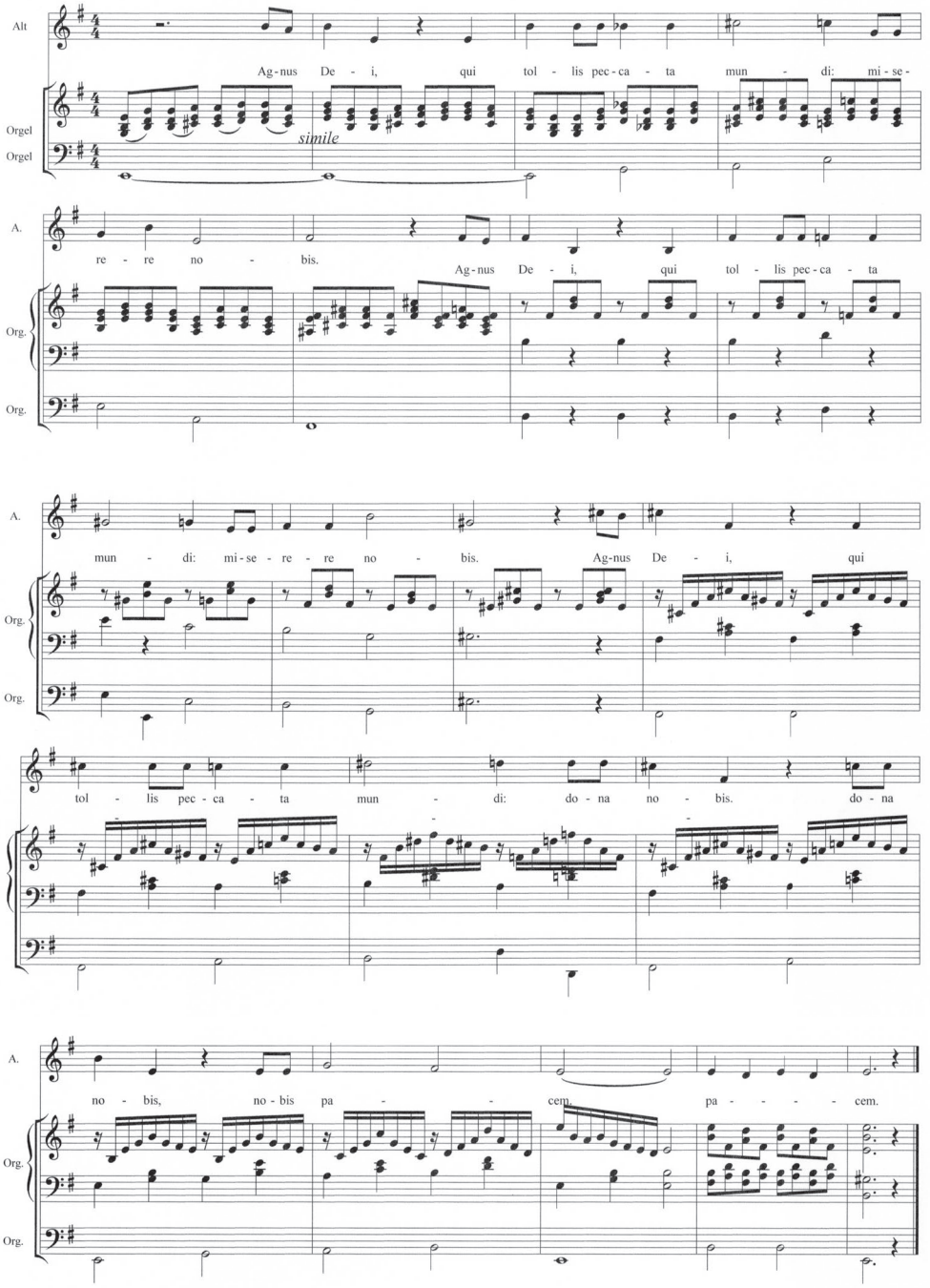

PERSONALIA

In 2025 ontvingen twee vooraanstaande kerkmusici een ereteken voor bijzondere verdiensten: Ton Kropivsek en Hans Leenders. Een andere ontving de erepenning van de Sint Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond: Ad Voesten. En van iemand die in het hart van veel zangers in Vaals en omgeving, alsook van menige priester in het bisdom die van hem muziekles mocht krijgen op Rolduc, een bijzondere plaats mocht hebben, hebben we afscheid moeten nemen: Louis van de Weyer. Verder ontving ons bestuurslid Jean-Piërre Steijvers een belangrijke muzikale Russische onderscheiding.

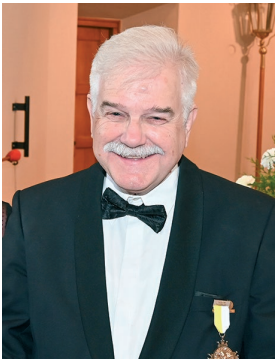

Ton Kropivsek

Wie Ton Kropivsek googelt, ziet meteen een lijst van wapenfeiten: 'Al meer dan...' staat er en ook worden vele prijzen en verdiensten met ere vermeld.

In augustus begon Ton - 18 jaar jong - als dirigent bij het kerkkoor van de Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand parochie te Lindenheuvel/Geleen. Tegelijkertijd leidde hij drie jaar het kerkkoor van de Hervormde kerk te Sittard en deed zó veel praktijkervaring op, dat hij in 1979 tweede dirigent van het imposante Geleens mannenkoor Mignon werd. Daarna kwam zijn dirigentenloopbaan in een stroomversnelling terecht en dirigeerde hij wekelijks naast zijn onderwijsbaan minimaal vier koren. In zijn 50ste jaar als dirigent leidt hij momenteel zeven koren. In die 50 jaar is hij altijd aan de kerk verbonden geweest, waarvan 46 jaar als dirigent van een kerkkoor.

Kropivsek is een veelzijdig musicus. In 2003 behaalde Kropivsek met zijn mannenkoren Oranje uit Schinveld en het Venrays Mannenkoor respectievelijk de 1e en 2e plaats in de hoogste categorie tijdens het Nederlands Mannenkoorconcours in Zutphen. Oranje werd Nederlands kampioen met het hoogst aantal punten ooit. In juli 2005 tijdens het WMC in Kerkrade werd de samenwerking tussen fanfare Eensgezindheid Maasbracht, John Bröcheler en Antons vocaal ensemble The Anthony Singers met het werk 'Heavens, I have lost my World' bekroond met de wereldtitel in de concertafdeling.

In oktober 2013 won het Venrays Mannenkoor het KNZV-concours afdeling Limburg, in april 2014 volgde de bekroning met het behalen van het Nederlands kampioenschap. Momenteel is Anton Kropivsek o.a. dirigent van gemengd koor Crescendo Doenrade, zangvereniging "Oranje" Schinveld, het Venrays Mannenkoor, het kerkkoor St.-Josef Bocholtz en het Koninklijk Tilburgs Mannenkoor. Ook is hij artistiek leider en dirigent van het gemengd

vocaal ensemble Canto Rinato, een 25-tal zangers die zich toeleggen op de uitvoering van exclusieve religieuze en profane koormuziek van met name hedendaagse componisten en arrangeurs. Als muziekdocent was hij van 1986 tot 2013 verbonden aan het Graaf Huyn College te Geleen. Op 14 september 2014 ontving Anton de Limburgse Koorprijs.

In het kader van het 160-jarig jubileum van Zangkoor Sint Joseph Bocholtz heeft Ton het ereteken voor bijzondere verdiensten ontvangen, aangevraagd door koor en parochie en graag verleend door het bestuur van de SGV-R. Bij de aanvraag zat een uitvoerige laudatio met al zijn verdiensten. Over zijn muzikale kwaliteiten kunnen we eindeloos blijven doorzingen. Maar ook wordt hij zeer gewaardeerd om zijn mooie persoonlijkheid: vriendelijk, sociaal, betrokken, alsook om de prettige en inspirerende manier van leiding geven, alsmede zijn optimisme.

Hans Leenders

Hans Leenders studeerde orgel, theorie der muziek en gregoriaans aan de conservatoria van Maastricht, Utrecht en Brussel. Hij is artistiek leider van Studium Chorale, waarmee hij zowel oude als hedendaagse muziek ten gehore brengt. Daarnaast is Leenders artistiek leider van vocaal ensemble Cantatrix, artistiek adviseur van het Nederlands Gregoriaans Festival en van het orgelfestival L'Europe et l'Orgue.

Tevens is hij hoofdvakdocent koordirectie en orgel aan het Conservatorium Maastricht. Hij is dirigent van het conservatoriumkoor en van het Basilicakoor Maastricht. Eerder was hij gastdocent voor gregoriaans aan de Folkwang-Universität der Künste Essen. Thans dirigeert hij ook Schola Maastricht. Hans Leenders is cantor-organist van de OLV basiliek te Maastricht en titulair-organist van de Kopermolen te Vaals. Hij gaf gastdirecties bij onder meer het Sloveens Radiokoor, Cappella Amsterdam, het Groot Omroepkoor, Europa Cantat en vele Europese conservatoria. Hij leidde orkestproducties bij onder andere philharmonie zuidnederland, Symfonieorkest Vlaanderen, Concerto d'Amsterdam, Florilegium Musicum en Ensemble '88. Als componist van met name vocale muziek profileert hij zich steeds meer.

In 2025 vond zijn 40-jarig jubileum plaats als musicus verbonden aan de Onze Lieve Vrouwe Basiliek te Maastricht, de stad waarvan hij zich ook stadscomponist mag noemen. Bij alles wat hij doet, is juist deze kerk en de liturgie aldaar - onlosmakelijk verbonden met de kerkmuziek - een ware thuisbasis, vanwaar alle andere activiteiten vertrekken en weer landen. Het was ooit een jongensdroom, die nog steeds uitkomt.

Zijn trouwe inzet voor de liturgie van de kerk wordt door het bestuur van de Sint Gregoriusvereniging in het Bisdom Roermond zeer gewaardeerd en vandaar dit ereteken.

Ad Voesten

Anders dan de heren hierboven is de lijst met verwijzingen op Google als je zoekt op Ad Voesten niet zo lang. Maar dat typeert meteen zijn bescheidenheid. Hij ontving in 2023 in de St.-Petrusbasiliek te Boxmeer het Ereteken voor bijzondere verdiensten van de NSGV. Hij ontving de onderscheiding uit handen van de algemeen voorzitter van de landelijke vereniging. Ad kreeg deze onderscheiding voor zijn inzet voor de kerkmuziek gedurende meer dan vijf-en-veertig jaar op zowel plaatselijk als regionaal niveau. Zijn inzet op plaatselijk niveau als dirigent-organist betreft parochies in zowel het bisdom Roermond als het bisdom 's-Hertogenbosch. Zijn inzet op regionaal niveau betreft onder meer zijn lidmaatschap van de het diocesaan bestuur van de Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond, het geven van diocesane cursussen aan kerkmusici en het redactiewerk voor het diocesane tijdschrift van deze vereniging en zijn lidmaatschap van landelijke organen en commissies.

Tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst in 2026 is afscheid genomen van Ad in de kring van bestuur en vrijwilligers van de SGV-R. Zijn jarenlange toewijding aan de SGV werd er onderstreept met de dankbare uitreiking van de bronzen penning. De voorzitter memoreerde bij die gelegenheid dat Ad altijd dacht en meedacht vanuit de liturgie en de zanger. Zo werkte bij met al zijn koren, maar zo gaf hij zich ook aan alle publicaties vanuit de SGV-R, met de studiemappen en Koorgeleide als uithangbord. Binnengekomen in het oude bestuur stond hij mee aan de wieg van de omwenteling van de SGV van 'jury' naar 'inspiratie'. Hij schreef tal van liturgische werken en werkjes die graag gezongen worden en gaf zijn evenwichtige visie op het gang van zaken, ook kritiek niet schuwend als vertegenwoordigers van de kerk het zijns inziens lieten afweten in hun zorgen voor parochies en vrijwilligers. In en vanuit zijn geloof heeft hij samen met zijn vrouw de kerkmuziek altijd een bijzonder warm hart toegedragen. Prominent actief zal hij er niet meer zijn, ook gezien zijn conditie, helaas, maar betrokken zal hij zeker blijven!

Louis van de Weyer

'Die musikalische Hingabe an das Wort'. Wie ooit les heeft gehad van meneer van de Weyer of wie ooit in een schola van hem gezongen heeft, die zal die uitdrukking kennen. Trouwens, en zo kennen we d'r Louis, dat zei hij je niet één keer, maar duizend-en-een keer.

'Die musikalische Hingabe an das Wort'. Dat was voor hem de liturgische muziek, zowel het gregoriaans als de Nederlandse liturgische zang. Hingabe an das Wort. Zo was en is in het gregoriaans de verhouding tussen woord en toon: het wezen

van het gregoriaans. De muziek wordt volledig gedragen door het woord dat verklankt wordt. Zonder dat woord geen muziek.

De muziek geeft zichzelf aan het woord om het woord tot klinken te brengen. En dat woord is altijd het woord van God, tot ons gesproken, tot zegen en heil, tot leven en hoop. Als we die twee uit elkaar halen en Gods woord niet meer als bedding zien van het gregoriaans, of als we de muziek al te eenzijdig als wetenschap gaan behandelen, dan missen we de kern, en dan komt er mogelijk nog wat te klinken, maar dat is dan niet meer Gods woord ons geopenbaard. Gregoriaans hoort daarom wezenlijk altijd thuis in een sfeer van gebed en eredienst.

Het gregoriaans is gezongen woord en wel het woord van God in het kader van het feest van de liturgie: de levende ontmoeting met de levende Heer. Dat was en is meneer van de Weyer en mij en velen die met kerkmuziek bezig zijn uit het hart gegrepen.

Als we spreken over het woord in de bijbel of in de liturgie – het woord Gods – dan is het goed ons te realiseren wat dat behelst. Als ik een woord uitspreek, dan is dat woord iets van mij. Het is een ademtocht die in mij komt en van binnenin uit mij komt en die de klank maakt die ik er niet alleen met mijn mond en tong, maar met mijn hele wezen aan geef. Het woord gaat middels de adem eerst helemaal door mij heen, alvorens het uit te spreken.

En zo is God: zijn woord is zijn wezen, en wat Hij zegt is waarheid, en wordt werkelijkheid. Licht, en er was licht. Leven, en er was leven. Mens en de mens werd tot leven geroepen. En tegen die achtergrond en met die lading en dekking spreekt God ook tot ons zijn woord van liefde en trouw: Ik hou van jou, Ik ben er voor jou. Dat geloof, dat diepgelovige vertrouwen was Lou eigen en precies van daaruit beleefde hij zijn geloof, zeker ook in zijn dienstbaarheid aan de liturgie middels de zang. Waarbij die zang niet een uurtje op zondag was, maar zijn hele leven. En daarin heeft hij mij en veel van mijn collegastudenten en de zangers en de kerkgangers hier in Wahlwiller en overal waar hij kwam laten delen. En zeker als hij proefde dat er een klik was en dat mensen op dat vlak op dezelfde golflengte zaten, dan was hij blij, gelukkig, tevreden, en dan straalde hij van oor tot oor.

Hingabe an das Wort was zijn levensmotto: met veel geduld, met heel veel geduld, trachtte hij je bij te brengen waar hij voor stond. Overigens, je had zelf ook veel geduld, heel veel geduld nodig als hij eenmaal aan het woord was. Mie leef Louis, dacht je soms na de zoveelste annecdote en zij- en omweg, kom, laten we in Gods Naam gaan zingen. Maar je wist altijd wat je aan hem had en zijn waardering voor je stak hij nooit onder stoelen of banken.

Die musikalische Hingabe an das Wort. Louis heeft dat woord van de Heer zijn leven lang door zich heen laten gaan, het verklankt en verwoord, er naar best vermogen uit geleefd, het handen en voeten gegeven. Het woord is ook in hem mensgeworden, vlees en bloed.

Nu we hem moeten laten gaan doen we dat in groot vertrouwen op Gods woord. Louis heeft zich Gods woord ingeademd en uitgezongen. Dat nu het mensgeworden woord van God, Jezus Christus onze Heer, ook tot hem zijn paaswoord spreekt van vrede. Vrede voor jou, Louis. Adië.

Jean-Piërre Steijvers
Ons bestuurslid organist Jean-Pierre Steijvers is in het Russische Kaliningrad onderscheiden met een grote muziekprijs voor organisten. De jury roemt zijn werk als cultureel bruggenbouwer tussen landen en volkeren.

"Een enorme eer", zegt hij er zelf over. Toch heeft hij vanwege de oorlog in Oekraïne getwijfeld of hij de prijs in ontvangst zou nemen. "Dan denk je: een Russische prijs, wat moet ik daar nu mee?" De echtgenote van Steijvers, de in Moskou woonachtige organiste Hiroko Inoue, bracht hem op andere gedachten. "Ze zei: 'Dit is zo mooi, dit moet je doen.' Dus ik heb ja gezegd. Want politiek en cultuur hebben niks met elkaar te maken. Het staat los van elkaar."

Uitzonderlijk
The Organist of the Year Award, zoals de prijs voluit heet, wordt uitgereikt door een stichting die zich inzet voor de ontwikkeling van creatieve initiatieven en heeft geen directe link met de Russische overheid. Het is zeer uitzonderlijk dat een niet-Rus deze muziekprijs ontvangt.

Band met Rusland
Steijvers heeft dan ook een bijzondere band met het land, die ruim 25 jaar teruggaat. In 1999 won hij de allereerste Mikael Tariverdiev Organ Competition. Sindsdien geeft hij veel concerten in Rusland, vaak samen met zijn echtgenote. Ook gaf hij les aan de The Moscow Gnessin Summer School. Daarnaast programmeert hij veel Russische muziek in Europa.

Volle zalen
Steijvers: "Russen zijn hele fijne en dankbare mensen. Cultuur en muziek staan daar op een hoog plan en worden erg gewaardeerd. Hier speel je vaak voor 100, 150 man. In Rusland speel ik voor volle zalen. Als uitvoerend musicus is dat geweldig."

Aan de muziekprijs is geen geldbedrag verbonden. "Het is een erezaak." Wel staan er onder andere twee concerten in Kazan gepland, met één van de grote orkesten van Rusland. Steijvers: "Daar kijk ik erg naar uit. En er zullen ongetwijfeld nog meer aanvragen binnenkomen."

Bron: L1

BELOKEN PASEN

Zoals pasgeboren kinderen instinctief naar moedermelk verlangen, zo moeten wij ook naar voeding voor onze geest verlangen. Dat is de strekking van de tekst van de introïtus *Quasi modo geniti infantes* (GT 216).

Met deze tekst uit de eerste brief van Petrus, een hartelijke brief die vooral bedoeld is om christenen te bemoedigen en hen sterk te maken om in hun geloof te volharden, worden gedoopten door de Kerk in de introïtus toegezongen op de tweede zondag van Pasen, de zondag waarop een van de leerlingen van Jezus, Thomas, centraal staat:
Quasi modo geniti infantes, alleluia: rationabiles, sine dolo lac concupiscite, alleluia, alleluia, alleluia. Ps. Exsultate Deo adiutori nostro: jubilate Deo Jacob.
Letterlijke vertaling: *Verlangt als pasgeboren kinderen, alleluia, en al tot inzicht gekomen, zonder boze opzet naar melk, alleluia, alleluia, alleluia.*
Ps. Jubelt voor God, onze Helper: juicht voor de God van Jakob.

Blijf eenvoudig en deemoedig, blijf kinderen van God. Blijf *rationabiles*, blijf kinderen van de Geest. Wordt geen kinderen van het vlees "*want alle vlees is als gras, het gras verdort, maar het Woord van de Heer blijft in eeuwigheid*", zo lezen we in het boek Jesaja.

Blijf *sine dolo*, bewaar het geloof zonder valsheid, blijf oprecht verlangen naar Gods Woord en naar een daaruit voortvloeiende geestelijke ontwikkeling. Waarschijnlijk is het woord *rationabiles* daarom het muzikale hoogtepunt in de introïtus. Dit mooi op toon gezette woord *rationabiles* laat ons een rijke variatie zien van de syllabische neumen die we boven adiutori nostro (onze Helper) in het psalmvers aantreffen. Opvallend is de verwantschap tussen de huidige introïtus *Quasi modo* en de introitus *Cantate Domino* (GT 225) van de vijfde zondag van Pasen: de toonsoort, de toonomvang, het slot van de eerste zin (*alleluia*) en bijna de hele tweede zin zijn hetzelfde.

In de eerste eeuwen van de Kerk was Pasen al het hoogtepunt van het liturgisch jaar. Na een periode van veertig dagen van intensieve voorbereiding werden catechumenen (mensen die zich voorbereiden op doop, vormsel en eucharistie) gedoopt. In de paasnacht zwoeren zij eerst de duivel af en beloofden hun leven aan Christus te wijden. Vervolgens werden zij driemaal ondergedompeld in stromend water en daarna gezalfd. Als pasgeboren kinderen kregen zij een doopkleed van wit linnen en vilten sandalen aan. Zo keerden zij terug naar de gemeenschap.

De eerste zondag ná Pasen (tegenwoordig tweede zondag ván Pasen geheten) wordt naar de eerste woorden van de introïtus van deze dag '*Quasimodo*' genoemd. Het is de eerste dag van de 2e Paasweek, wanneer we deze dag *Dominica secundae hebdomadae Paschae* noemen. Het is de laatste dag van het octaaf van Pasen wanneer we er de naam 'Beloken Pasen' aan geven, de dag waarop de eerste paasweek wordt gesloten, 'beloken'.

Psalm 81 (80), die door de introïtus-antifoon *Quasi modo* wordt omlijst, verwijst naar Pesach (herinnering aan de uittocht uit Egypte) en naar het Loofhuttenfeest (herinnering aan volle maan, een moment van voltooiing), en begint met een oproep tot jubelen, een oproep die we ook zien in de aanhef van psalm 47, 66 en 95. Psalm 81 behoort tot de liederen die in de joodse traditie gezongen worden tijdens Pesach, Wekenfeest en Loofhuttenfeest.

Dominica in albis is een mooie liturgische benaming van de 'eerste zondag na Pasen' of 'tweede zondag van Pasen', omdat in de oude Kerk de dopelingen op de vooravond of op Beloken Pasen zelf voor de laatste keer hun witte doopkleed (latijn: alba) droegen.

De term Dominica in albis is een afkorting van de oorspronkelijke naam van deze zondag: *Dominica in albis depositis*, de zondag waarop de witte kleren werden afgelegd.

In de loop van de eerste vier eeuwen van het christendom werd tijdens de Paasviering het doopsel toegediend. In het voorafgaande jaar werden de kandidaten geestelijk begeleid, er werd speciaal gelet op

de levenswijze die moest overeenkomen met de leer van Christus.

In de paasweek, die na Pasen volgt, kregen de nieuw gedoopten nog een extra en diepere inwijding in het christelijk leven. Deze scholing heette '*mystagogische catechese*'. In de week na hun doop en zalving gingen de gezalfden niet in bad. Zij droegen hun witte doopgewaden tot de zondag na Pasen. Daarom wordt de paasweek ook Witte Week, de Week in witte kleren (*hebdomada in albis*) genoemd. Toen het gebruik van de doop met Pasen steeds minder werd, door de toepassing van de kinderdoop direct na de geboorte, raakte het dragen van witte kleren in onbruik. De witte doopjurk is hier een overblijfsel van.

De term 'mystagogische catechese' heeft te maken met bisschop Cyrillus van Jeruzalem die beroemd is geworden door 24 catechetische onderrichtingen die hij rond het jaar 350 hield in de H. Grafkerk in Jeruzalem. Deze onderrichtingen werden destijds door een toehoorder stenografisch genoteerd en uitgegeven als de catecheses van Cyrillus.

De inleidende preek en de eerste achttien catecheses zijn gericht tot de doopleerlingen, de vijf daaropvolgende catecheses werden tijdens de paasweek uitgesproken voor hen die in de paasnacht de sacramenten hadden ontvangen. Deze *mystagogische catecheses* behandelen het doopsel, de zalving met het chrisma en de eucharistie.

'Mystagogie' is de naam die de oude kerkvaders (200-400 na Chr.) gaven aan hun opvoed-kundige systeem dat gericht was op de inwijding in de geheimen van de ziel en van het geloof. Het ging hen daarbij niet zozeer om informatie maar om 'initiatie'. Met mystagogie wordt getracht mensen op het spoor te zetten van de goddelijke diepte van het bestaan.

De 'mystagoog' treedt daarbij op als 'vroedvrouw', hij gaat niets brengen, aanleren of van bovenaf opleggen, maar laat iets dat innerlijk is gegroeid 'geboren worden'. Zoals goede pedagogie een kind respectvol begeleidt op zijn eigen unieke weg naar volwassenwording, zo wil mystagogie mensen begeleiden om hen op hun levensweg in te wijden in het mysterie dat wij 'God' noemen en wil hen daarmee inwijden in het wonder van hun eigen leven.

Sinds het Jubeljaar 2000 wordt de tweede paaszondag ook wel 'Barmhartigheidszondag' genoemd of 'Zondag van de Goddelijke Barmhartigheid'. Dan wordt extra gevierd dat God elke zondaar die berouw heeft, zal vergeven. Aanleiding voor dit feest was de grote achting van paus Johannes Paulus II voor de Poolse zuster-zie-

neres Maria Faustina Kowalska, die zei dat Christus (vanaf februari 1931) aan haar verschenen was en zich bekend maakte als de Goddelijke Barmhartigheid.

Vanaf het Tweede Vaticaanse Concilie vertellen de evangelielezingen ons tot en met de derde zondag van Pasen over de verschijningen van de verrezen Christus. Om te verhinderen dat deze reeks verhalen over de verschijningen van de Heer wordt onderbroken, zijn de lezingen over de Goede Herder op de vierde zondag van Pasen geplaatst. Op de vijfde, zesde en zevende zondag van Pasen worden gedeelten gelezen uit de afscheidsrede van Jezus.

In de Paastijd wordt er tijdens de eerste lezing niet uit het Oude Testament gelezen, maar uit de Handelingen van de Apostelen (Nieuwe Testament!). Dit feit en de Paasvreugde zorgen er voor dat er in de Paastijd na de éérste lezing een Alleluia wordt gezongen in plaats van een graduale.

Op deze 2e zondag van Pasen zingen we het éérste Alleluia met een evangelietekst die verwijst naar de Verrijzenis van de Heer en naar de opdracht die zijn leerlingen van Hem krijgen, om alles wat Hij hun geleerd heeft door te vertellen aan alle volken.
Alleluia. In die resurrectionis meae, dicit Dominus, praecedam vos in Galilaeam.
Alleluia. Op de dag van mijn Verrijzenis, zegt de Heer, zal Ik u voorgaan naar Galilea.
In handschrift Einsiedeln 121 treffen we dit Alleluia al aan op donderdag in de Paasweek.

Ook al wordt deze melodie door sommigen meer een achtste modus genoemd, toch voel ik zelf meer voor een 7e modus, gezien het interval sol-re in het woord *alleluia* en in de aanhef van het vers: *In die resurrectionis*. Dat interval doet mij altijd denken aan de intro met een bazuinstoot op *Puer natus est nobis*, bazuingeschal ter aankondiging van de komst van een koning.

Ook de tekst uit het *Exsultet* in de Paasnacht verwijst naar bazuinen! De componist van dit eerste alleluia-gezang is duidelijk geraakt door de woorden '*In die resurrectionis*', gezien de kwint-sprong op '*In die*'. Nog opvallender vind ik het melodisch omhoogtillen van de woorden '*praecedam vos*' (Ik zal u voorgaan), dat melodisch fragment steekt meer dan een kwint boven zijn omgeving uit!

Het twééde Alleluia, de begeleidingszang tijdens het aandragen van het Evangelieboek, is niet terug te vinden in de handschriften van Sankt Gallen of Einsiedeln.
Alleluia. Post dies octo, ianuis clausis, stetit Iesus in medio discipulorum suorum, et dixit: pax vobis. Alleluia.
Na acht dagen, terwijl de deuren gesloten waren, stond Jezus te midden van zijn leerlingen en sprak: Vrede zij u!

Je zou het een uitgebreide variant van het eerste Alleluia kunnen noemen, het heeft een intonatie die sterk lijkt op de eerste intonatie. Het golvend melisma op de jubilus van het woord *alleluia* met een drievoudig fa-la-do-motief is heerlijk om te zingen en roept Paas-vreugde bij me op.

De eerste twee zinnen van het alleluiavers hebben een duidelijk psalmodische

opbouw: *post dies* + *stetit Jesus* (intonatie), *octo* + *in medio* (midden-cadens), *januis clausis* + *discipulorum suorum* (slotcadens). Het derde zinsdeel, *et dicit Dominus: Pax vobis*, herhaalt de volledige melodie van Alleluia met jubilus.
De inhoud van het vers is een letterlijk fragment uit het evangelie van Johannes. Het vers beschrijft het moment waarop de leerlingen angstig bij elkaar zitten, bang dat zij door de Romeinen bestraft zullen worden, en het beschrijft dat Jezus ondanks de gesloten deuren in hun midden verschijnt en hun vrede toewenst: *Pax vobis*!

In de Bijbel is 'vrede' een toestand waarin de mens in harmonie leeft met zichzelf, met de medemens, met de natuur, met God. Zo is "vrede" verbonden met: gezondheid, veiligheid, vriendschap, eendracht, vertrouwen, welvaart en rechtvaardigheid.

Het gaat dus zowel om het materiële als het geestelijke welzijn van een enkeling als van de hele gemeenschap. '*Shalom*' is een gebruikelijke Joodse begroeting. Daarom betekent 'iemand vrede (*shalom*) toewensen', iemand alle goeds toewensen. Het woord 'vrede' is zo een beeld voor: licht, vreugde, tevredenheid, geluk.

Tijdens de offerande denken we zingend terug aan hetgeen zich op Paasmorgen heeft afgespeeld voor de vrouwen die bij het graf kwamen:
Angelus Domini descendit de caelo, et dixit mulieribus: Quem quaeritis, surrexit, sicut dixit, alleluia.
Een engel des Heren kwam van de hemel naar beneden en zei tot de vrouwen: Degene die u zoekt is opgestaan, zoals Hij gezegd heeft, alleluia.

De melodie van dit offertorium, *Angelus Domini*, komt op meerdere plaatsen voor: onder andere in het offertorium *Posuisti* (GT 482), en op Maria Tenhemelopneming met het offertorium *Assumpta est* (GT 592).

In het offertorium *Posuisti* (GT 482) komen de woorden *coronam* en *pretioso* melo-

disch prachtig tot ontplooiing. In het offertorium *Angelus Domini* van Beloken Pasen (GT 217) vind ik de melodie op het woord *mulieribus* minder goed aansluiten, daarom denk ik dat het offertorium *Posuisti* model heeft gestaan.

In de hedendaagse liturgie worden er geen verzen meer gezongen bij offertoria, soms is dat jammer, want die oorspronkelijke verzen kunnen kleur aan het geheel geven wanneer de antifoon dat minder doet (de verzen *Euntes dicite* + *Jesus stetit* in het Offertoriale Triplex van dr. Karl Ott laten dat zien).

De tekst van het offertorium is afkomstig uit het laatste hoofdstuk van het evangelie van Mattheus, waarin verteld wordt over de verrijzenis van Jezus. De vrouwen, van wie in de tekst sprake is, zijn Maria van Magdala en de andere Maria, de moeder van Jacobus.

Zij krijgen van de engel de opdracht om aan de leerlingen te vertellen dat Jezus verrezen is uit de dood en dat zij naar Galilea moeten gaan om Hem te zien. De vrouwen krijgen hiermee een uitdrukkelijke zending als verkondigers. Zij zijn volgens alle evangelies de eerste getuigen van de verrijzenis.

De tekst van *communio Mitte manum tuam* (GT 218) luidt als volgt:
Mitte manum tuam, et cognosce loca clavorum, alleluia: et noli esse incredulous, sed fidelis, alleluia, alleluia.
Steek je hand uit en voel de plaatsen van de nagels, alleluia: en ben niet ongelovig, maar gelovig, alleluia, alleluia.

De melodie maakt gebruik van eenvoudige secunden en vermijdt grote intervallen. Toch zien we naast alle eenvoud ook enig contrast in de melodie tussen de twee zinsdelen: een helder Alleluia. Hier bereikt de melodie zelfs haar hoogtepunt!

Aan het slot klinken twee alleluia's die tot de hoge Si-b opstijgen, voorafgegaan door de kwart interval tussen *fidelis* en *al-*

leluia. Die alleluia's klinken als een dankbare jubel.

De tekst van de communio is genomen uit het evangelie van Johannes. Nadat het graf van Jezus door de vrouwen leeg is aangetroffen, lezen we over de verschijning aan de apostelen met Thomas in een bijzondere rol. De ontredderde leerlingen zitten op een geheime plaats met gebarricadeerde deuren vol schrik voor mensen die op zoek zijn naar de aanhangers van Jezus. De apostel Thomas geeft een duidelijk beeld aan het ongeloof waarin de leerlingen terecht zijn gekomen, eerst zien en dan geloven! Ook wij leven in een wereld vol vrees en onzekerheid, vaak niet alleen achter gesloten deuren maar meer nog met gesloten harten.

Gesloten door ontgoocheling of verbittering, door verdeeldheid en onenigheid, gesloten om niet te moeten delen, uit vrees voor solidariteit, gesloten uit angst voor wat de omgeving denkt, uit vrees om te getuigen. Maar ook in díe wereld wil de Heer aanwezig zijn met zijn boodschap van vrede en eenheid, als teken van Zijn goddelijke barmhartigheid.

Daarom wordt, net zoals in de Paasnacht en op Paasmorgen, ook op deze tweede zondag van Pasen de communio verbonden met psalm 118 (117). Psalm 118 zingt over nood die ervaren wordt, over door vijanden in het nauw gedreven worden en over de redding door God.

Vol lof dankt de psalmist God voor de door Hem gegeven redding. God is in dit lied de bevrijder, de redder!

In de joodse traditie bidt men deze psalm ook in de Paasnacht. Het is de laatste van de zes hallel-psalmen, de psalmen 113-118, waarvan het eerste woord steeds Alleluia is:
Brengt dank aan de Heer want hij is goed, tot in eeuwigheid duurt zijn barmhartigheid!

Deze eerste en laatste zin uit psalm 118 sluiten mooi aan bij de keuze om deze tweede zondag van Pasen ook de 'Zondag van de Goddelijke Barmhartigheid' te noemen.

Cyriel Tonnaer

DE ZANGERS VAN SINT FRANS

'Mooie muziek en levenslange vriendschappen'

Het Noord Limburgs Venray heeft met zijn 'joekskapellen', harmonie- en fanfare-orkesten en zangkoren een rijke, muzikale traditie. De Zangers van Sint Frans vormen al 66 jaar een niet weg te denken bestand deel van die muzikale reputatie van het provinciestadje. Zoals het echte Limburgers betaamt hebben we hier te maken met een koor waarin muzikale ambitie vlekkeloos samengaat met sociale activiteiten. "Eén grote familie", karakteriseert Vonne Franssen het koor.

Vonne is al zestien jaar lid van het koor. "Toen ik 6 jaar was, ging ik met mijn oudere broer mee kijken en luisteren, dat vond ik gezellig. Op mijn achtste mocht ik ook lid worden en sindsdien ben ik erbij gebleven. Nee, nooit getwijfeld, er is geen enkele moment geweest waarop ik het minder leuk vond."

Venray. De paters en broeders verbleven er vanaf 1647 – met een korte onderbreking tussen 1802 en 1844. Vanaf dat laatste jaar verzorgden ze daar het onderwijs. In 1934 vestigden ook zusters Franciscanessen zich in het stadje om er een ziekenhuis te bestieren.

De paters vroegen in 1959 de geboren Hagenaar Wim Buys, die als onderwijzer naar Venray was verhuisd, om een koor op te richten. Dat werden in eerste instantie de 'zangertjes' van Sint Frans, een jongenskoor, dat inmiddels is uitgegroeid tot een gemengd koor van ruim dertig zangers in de leeftijd van acht tot vijftig. Buys heeft belangrijk bijgedragen aan de internationale reputatie die het koor inmiddels heeft. Hij stond aan de wieg van de Nederlandse tak van de Pueri Cantores, een internationale organisatie om koorzang te stimuleren. Via deze organisatie wist hij meerdere optredens van zijn Venrays koor in het buitenland te regelen.

In hun 'clubgebouw' met de toepasselijke naam 'De Galmhut', een soort school waarin ook de al even actieve 'Omroep Venray' onderdak heeft gevonden, beschikt het koor over een kantine waar voorafgaand aan de repetities en tijdens de pauzes drankjes en Café Noir-koekjes worden geserveerd. Daarnaast hebben ze er een vrij ruime repetitieruimte waarin twee piano's en een orgel staan, en waar veel foto's hangen van markante momenten uit het muziekleven van Wim Buys,

waaronder een ontmoeting met paus Benedictus XVI. De relatief jonge koorleden druppelen ruim voordat de repetities beginnen binnen, om nog even samen de week te kunnen doornemen. Het oudste koorlid is 52 jaar en al sedert zijn achtste lid van de Zangers van Sint Frans.

Hip

Marie-Louise Ansinger studeert Klassieke Talen in het nabij gelegen Nijmegen maar komt trouw elke week naar de repetitie, nu al voor het zesde jaar. "Als ik aan studiegenoten vertel dat ik in een koor zing, reageren ze verrast - blij verrast, want ze vinden het mooi dat een leeftijdsgenoot in een koor zingt; dat horen ze niet vaak." Maar voor haarzelf is er niets bijzonders aan: "Toen ik vroeger naar de kerk ging hoorde ik het koor zingen. 'Daar zou ik graag bij horen', dacht ik dan, maar ik twijfelde toch nog. Toen vrienden lid werden, ben ik meegegaan, want ik maak graag muziek. Ik heb zelfs nog even gedacht om conservatorium te gaan doen, maar ik wil muziek toch eigenlijk liever als hobby houden. Ik speel nog piano, wat trouwens wel handig is om de stukken zelf thuis te kunnen instuderen."

'Nachwuchs' interesseren om te gaan zingen is inderdaad een probleem, ook voor dit koor. Falco Rossel zit in de ledenwervingscommissie. "Zingen is niet echt 'hip' meer en de concurrentie van andere hobby's is enorm. Als de jongste leden van ons koor in hun klas vertellen dat ze in een koor klassieke muziek zingen, dan moeten ze stevig in hun schoenen staan. Dus ja, het is razend moeilijk om nieuwe leden te werven; méér dan twee of drie nieuwkomers per jaar lukt bijna niet.

Meneer Buys had het indertijd gemakkelijk: die liep de klassen in zijn school langs en luisterde naar welke kinderen een beetje behoorlijk konden zingen, en zei dan: 'Jij en jij en jij komen naar de repetitie.' Maar zo werkt dat niet meer. De jongeren die naar de kerk komen en ons daar horen zingen, die kennen we al en die zijn al benaderd, dus we moeten uit een andere vijver zien te vissen. Gelukkig hebben we wat subsidie gekregen waarmee we op scholen zanglessen kunnen gaan geven; misschien levert dat wat jeugdige nieuwe leden op."

Wel zijn er nog 'de zangertjes van Sint Frans', kinderen tot 8 jaar. "Die kunnen nog niet bij ons meedoen", weet Falco. "Ze moeten eerst een beetje kunnen lezen en leren om een

beetje stil op een stoel te blijven zitten. Daarom neemt onze dirigent hen apart op dinsdagavond van 6 tot 7 uur. Hopelijk levert dat wat Nachwuchs op."

De jongste leden die vanavond mee repeteren zijn Lisa van 13 en David van 10 jaar. Lisa zingt al vier jaar mee; David is net bij het koor begonnen. "We gingen op school liedjes instuderen voor het Vormsel, en toen merkte ik dat ik zingen heel leuk vond", vertelt Lisa. "Toen ben ik bij het koor gegaan."

In haar kielzog werd ook haar vader lid van het koor, de al genoemde Falco: "Ik kwam al twintig jaar bij het koor, gewoon voor de gezelligheid, zonder ooit op het idee te komen om zelf ook mee te zingen. Maar toen mijn dochter Lisa lid werd, ben ik het ook maar gaan proberen. Eerst mocht ik geen lid worden van Lisa, maar anderhalf jaar geleden móest ik van haar juist lid worden."

Klik

Jongste loot aan de stam David, nog sopraan want zijn stem is nog niet gebroken, vindt de liedjes die het koor zingt wel mooi, "maar soms begrijp ik ze niet, vanwege de taal. En sommige meerstemmige stukken, van zes of acht stemmen, vind ik wel razend moeilijk." Alt Lisa vindt de liederen in een andere taal - Engels, Duits, Latijn - juist het fijnst om te zingen; "de Nederlandstalige liedjes vind ik het minst mooi", merkt ze op, vooral doelend op de kerkelijke 'volkszang'-liederen.

"Aan het eind van mijn middelbare schooltijd stopte een aantal leden van mijn leeftijd, omdat ze elders gingen wonen of gingen studeren bijvoorbeeld. Dat vond ik wel even moeilijk", vertelt alt Vonne Franssen. "Maar de oudere leden pakten je dan onder de arm zodat het toch leuk bleef om bij het koor te blijven. We hebben nu een stuk of vijf leden van ergens tussen de 18 en 22 jaar."

"Potentiële koorleden hoeven geen auditie te doen", vervolgt ze. "Je probeert de eerste keer dat je op de repetitie komt wat mee te zingen, en dan hoort de dirigent wel of je gelijk mee kunt doen." Dat sluit een beetje aan bij wat de voormalige directeur en dirigent van de Nationale Koren Wilma ter Wolde zei in muziektijdschrift Luister (november 2019): 'Een geweldige strot hebben is minder belangrijk dan voldoende mogelijkheden bezitten om je muzikaal verder te ontwikkelen."

De dirigent die voor die verdere ontwikkeling verantwoordelijk is, is sinds 2024 de uit het veel zuidelijker gelegen Kerkrade afkomstige Jo Louppen. Hij studeerde orgel, zang en koordirectie aan het conservatorium in Maastricht. "Ik werd gebeld door deken Ed Smeets, die ik nog kende van Rolduc waar ik zorgdroeg voor de invulling van een jaarlijkse orgelcyclus.

Hij vroeg of ik geen zin had om Geert Verhallen op te volgen als dirigent van het koor in zijn decanaat? Ik had wel een klik met het koor, dus ik ben dat graag gaan doen." Dat die klik er is, kan Falco Rossel beamen: "Iedereen is heel content met Jo. Hij weet mensen enthousiast te maken en het niveau omhoog te krikken."

Louppen geeft voor dat laatste doel ook les solfège, ademhalingstechniek en stemgebruik aan de koorleden, zodat ze een beetje professioneler leren zingen. Geen overbodige luxe, gezien het pittige repertoire dat hij uitzoekt. Deze repetitie-avond bijvoorbeeld zwoegen de koorleden voor Pinksteren op het qua ritmiek razend moeilijke Veni creator spiritus van Arvo Pärt, een Kyrië uit de Missa Festiva van Alexander Gretchaninoff en het 'God be in my head' van Walfred Davis. Jo zit zelf achter de piano om zijn koor te begeleiden en waar nodig bij de toon te houden.

Reizen

Vonne Franssen moet de stukken vooral tijdens de repetities onder de knie zien te krijgen; thuis zelf studeren is voor haar lastig. "We zijn niet allemaal super muzikaal en bijzonder geschoold", erkent ze. Maar de lol in het zingen is er niet minder om. Ze zingt het liefst 'verhalende, meer gedragen' klassieke stukken van bijvoorbeeld Mozart of – meer modern: Ola Gjeilo. Of het Requiem van Fauré, dat het koor momenteel instudeert voor het Allerzielen-concert in november. Marie-Louise Ansinger vindt vooral werken uit de Renaissance heel mooi, "met heel veel verschillende stemmen."

Jongste koorlid David is vorig jaar nog niet mee geweest op de koorreis naar Italië, maar hoopt volgend jaar wel mee te mogen naar Kroatië. Die reizen dragen belangrijk bij aan de sociale binding die het koor óók levert. "Ik zit in een vrienden-

groep die al 20 jaar bestaat", vertelt Falco. "Die bestaat uit een man of zes, leden maar ook oud-leden die nog regelmatig terugkomen. Er zijn uit het koor ook relaties, huwelijken zelfs, voortgekomen. Samen zingen verbindt, soms ook letterlijk."

Marie-Louise vult aan: "We hebben een jaarlijkse boekenmarkt, en binnenkort staan een wijnproeverij en een karaoke-avond op het programma. Die activiteiten zijn beslist een stimulans om bij het koor te komen en er bij te blijven, Ze temperen al te hoge verwachtingen een beetje; je hoeft geen muzikale hoogvlieger te zijn, je gaat wat informeler met elkaar om."

Het koor gaat regelmatig op reis. Soms in eigen land, zoals voor het opluisteren van een dienst in de Christoffel-kathedraal in Roermond of de Sint Servaas in Maastricht. In 2024 werd het 65-jarig jubileum van het koor gevierd door samen met de 'Zangertjes van Volendam' af te reizen naar een groepsaccommodatie in het vlakbij Venray gelegen dorp Evertsoord. Maar het koor heeft ook een lange traditie - al vanaf de jaren van oprichter Wim Buys - met muziekreizen naar het buitenland. "We hebben onlangs nog een reis naar Leuven gemaakt. En in het verleden zijn we ook naar Rome, Tsjechië en zelfs naar Canada geweest", aldus Vonne.

Tijdens die koorreizen verzorgen de Zangers van Sint Frans steevast een aantal optredens, meestal in kerken. Ook in Venray luisteren ze regelmatig een Eucharistieviering op, doorgaans in de Paterskerk en soms, zeker op hoge feestdagen, in de grote Sint-Petrus' Bandenkerk. "Als wij optreden zit de kerk wel voller", merkt Falco glimlachend op. "Maar het feit dat we vaak in de kerk zingen, wil niet zeggen dat alle koorleden streng gelovig zijn. Het is in ieder geval geen voorwaarde om lid van het koor te kunnen worden. We hebben gewoon een prachtig koor, maken mooie muziek en sluiten er mooie vriendschappen."

Armand Heijnen
is historicus en pedagoog en was zijn werkzame leven verbonden aan de Universiteit Utrecht als journalist-redacteur - onder meer als hoofdredacteur van het Universiteitsblad. Na zijn pensioen leverde hij bijdragen aan muziektijdschriften zoals ZingMagazine en Luister. Hij heeft vele jaren zelf gezongen bij een projectkoor van het Utrechts Centrum voor de Kunsten en zingt momenteel bij het Gregoriaans Koor Utrecht.

JUBILARISSEN

Het diocesaan bestuur wenst alle vermelde koorzangers van harte proficiat met de hun toekende onderscheidingen vanwege hun kerkmuzikale trouw aan de lofzang Gods.

ONDERSCHEIDINGEN IN BRONS

Born Wiel Kleijkers, Jacques Mohr. **Kerkrade** Marion Deurenberg - Römgens, Claire Vanhommerig - Berger. **Maastricht** Ed van Berlo, Mariëtte Nicolaes - Franssen. **Valkenburg** Anita Brouwers.

ONDERSCHEIDINGEN IN ZILVER

Baexem Mia Pennings - Bruis, Mien Venner - Cuijpers. **Born** Lies Pecher - van Look. **Gennep** Steven Gerrits Gennep. **Heythuysen** Truus Peeters - Peeters. **Hoensbroek** José Albert - Pittie. **Horst** Hai Perrée. **Kessel** Tonny Gielen - Lenders, Tiny van Heel - Verbong. **Lomm** Jos Daniëls. **Maastricht** Marijke van Mulekom, Jan Lipsch, Bert van den Hof, Ineke Kersten - van Dullemen, Maria Janssen - Nelissen. **Mook** Frans Heessen, Lee Tonnaer. **Nieuwstadt** Ton de Groot. **Schaesberg** Pavlina Ognianova. **Sint Joost** Els Janssen - Maessen. **Venlo** Cornelia van Veghel - Scholtze. **Venray** Henk van der Wijst, Hennie Philipsen. **Vijlen** Marianne Rademakers - Smeets, Wil Rademakers. **Voerendaal** Toos Verberk - Ronckers. **Wittem** Jan Grond.

ONDERSCHEIDINGEN IN GOUD

America Jo Derks - van den Beuken. **Baarlo** Chrit Bruijnen. **Blerick** Sjaak Laurense. **Born** Piet Wijshoff, Lou Kirkels, Huub Offermans, Jack Janssen, Yvonne Pernot Tholen, Albert Schurgers. **Buggenum** Lies Schroeten. **Echt** Geert Leurs. **Eygelshoven** Annie Dols - Struver, Jan Jongen. **Geleen** Joan Raaimakers. **Hoensbroek** Els Gerards - Den Teuling. **Kerkrade** Marian Kemmerling - Mohnen, Ad Kil. **Kessel** Margriet Scheenen - Meerts. **Lomm** Wim Graat. **Maastricht** Jos Gulikers, Marij Wijnands - van Someren. **Ottersum** Henk Driessen. **Roggel** Arno Verstappen. **Schandelen** Jos Caumon. **Schimmert** Lies Lucassen - Weijers, Paul Lemmens, José Steijns - Kurvers. **Sint Joost** Lieke Vaessen - Helwegen. **Sittard** Martine van Dongen. **Smakt-Venray** Bert Poels. **Tegelen** Ger Jacobs. **Venray** Piërre Mulders. **Ysselsteyn** Mia Michels - Huys.

JAARTALINSIGNE 50 JAAR

Broeksittard Elly Engelen - Poulssen. **Grathem** Tiny Reijnders - Seerden. **Herkenbosch** Tjeu

Peurteners. **Herten** Jan Rooijakkers. **Horst** Henk van Dooren. **Maastricht** Corine Willems, Dré Daamen, Lucie Theunisz - Croymans. **Noorbeek** Jeannine van Aalst - Kool, Wim Heitzer. **Overhoven** Rosa Gijzels. **Reuver** Mieke Janssen - Gijsen. **Roggel** Nora Baetsen - Maessen, Annie Maessen - Cox. **Schimmert** Nathalie Koumans - Hermans. **Simpelveld** Marianne Cleuters - Ensink, Ton Gielen. **Sint Joost** Els Smeets - Van Bezel. **Smakt-Venray** Ton Verstralen. **Tegelen** Piet Kessels, Huub Schouwenberg. **Voerendaal** Beppie Jennekens - Sijben. **Wijnandsrade** Elly Lemmens.

JAARTALINSIGNE 55 JAAR

Buggenum Annie Peeters-Bertjens.

JAARTALINSIGNE 60 JAAR

Bocholtz Wim Possen. **Born** Marij Ubachs - Kirkels, Claartje Brouns - Van Wersch, Mariet Salden - Kitzen. **Herkenbosch** Sophie Keybeck. **Kerkrade** Pierre Kontzen. **Meerssen** Wiel Debie. **Nijswiller** Piet Bindels. **Noorbeek** Hub Lemlijn, Marie-José Bastiaans - Spee. **Roggel** Annie Naus. **Voerendaal** Jo Jennekens.

EREDIPLOMA 65 JAAR

Roggel Wiel Peeters. **Simpelveld** Hein Lennartz.

EREDIPLOMA 75 JAAR

Herten Wim Schreurs

EREDIPLOMA BGV AFSCHEID

Bemelen Marian Beijers - Van Laarhoven, Marita Cornips - Brouwers, Rosette Schlösser - Vollers.

ERETEKEN VOOR BIJZONDERE VERDIENSTEN

Maastricht Hans Leenders. **Bocholtz** Ton Kropivsek.

EREPENNING VAN DE SINT GREGORIUS-VERENIGING IN HET BISDOM ROERMOND

Roermond Ad Voesten

LUISTERCURSUS MATTHEUS PASSIE

Vaak hoor je zeggen dat de Mattheus Passie van Bach zo'n geniaal werk is en dat klopt. Maar hoezo dan? Veel boeken en lezingen hebben het over allerlei zaken om de muzikale inhoud heen. We weten heel weinig over Bach maar zijn noten, die hebben we! En als je die als uitgangspunt neemt wordt het in elk geval enigszins duidelijk wat er zo geniaal is aan zijn Mattheus Passie.

Tijdens deze luistercursus neemt Luc Jakobs je in beeld, geluid en woord mee op ontdekkingsreis door dit magistrale werk. Je hoeft geen noten te kunnen lezen om de cursus te volgen. De cursus omvat drie maandagavonden, te weten 2, 16 en 23 maart 2026, telkens van 19.30 tot 21.30 uur. Locatie is Cultuurpodium De Bombardon te Heythuysen. De cursus kost €58, dat is inclusief tijdens de pauze een consumptie. Tickets zijn verkrijgbaar op http://www.ticketkantoor.nl/shop/mattheus Of scan de QR-code op de flyer.

Luc Jakobs was jarenlang verbonden aan het Maastrichts Conservatorium als docent muziektheorie, gehoor-solfège en koordirectie. Hij is actief als dirigent, componist /arrangeur, en toetsenist.

Momenteel is hij o.a. voorzitter en dirigent van de Stichting Bach Cantates Heythuysen waarmee hij elk kwartaal een cantate van Bach uitvoert.

Voor meer info, mail:
lucas.jakobs@gmail.com
(Let daarbij op de k in jakobs!)

KOORSECRETARIS - DIRIGENT - ORGANIST

- Aan alle parochiegeestelijken wordt één exemplaar van 'Koorgeleide' toegezonden.
- Elke koorsecretaris in de parochies ontvangt eveneens één exemplaar om dit binnen het koor te laten rouleren. **Mocht de adressering van het koorsecretariaat niet (meer) juist zijn, gelieve dit dan z.s.m. te melden aan secretaris@sgv-roermond.nl**
  En anders per post: SGV in het bisdom Roermond, postbus 470, 6040 AL Roermond.
- Een persoonlijk abonnement is mogelijk door € 10,- per jaar over te maken op ons banknummer (zie onder).

LEDEN VAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN DE SINT-GREGORIUSVERENIGING IN HET BISDOM ROERMOND

Bisschoppelijk gedelegeerde Drs. E. Smeets pr., voorzitter
Eindstraat 6, 5801 CR Venray (0478 - 550 740) (voorzitter@sgv-roermond.nl)

Dhr. Efrem Verleng, secretaris
Geldersestraat 37, 6136 AS Sittard (06 - 305 677 74) (secretaris@sgv-roermond.nl)

Rik van den Aaktster, penningmeester
Hillenraedtstraat 3, 6136 BR Sittard (penningmeester@sgv-roermond.nl)

D. Jansen, Hoogstraat 11, 6017 AP Thorn (0475 - 562 187)

J. Steijvers, Aldenhoven 28, 6093 HB Heythuysen (0475 - 496 456)

C. Tonnaer, Arlo 32, 6041 CJ Roermond (0475 - 582 276)

Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond (SGV)

Postadres: Postbus 470, 6040 AL Roermond
(ook voor het aanvragen van onderscheidingen)

Bezoekadres: Het secretariaat en documentatiecentrum zijn alleen op afspraak te bezoeken. Het eenvoudigste is een e-mail versturen.

Website: www.sgv-roermond.nl

E-mailadres: info@sgv-roermond.nl

Telefoon: 0475 - 386 725

Bankrelatie: ABN Amro NL45ABNA0229852599
t.n.v. 'Sint-Gregoriusvereniging, postbus 470, 6040 AL Roermond'

ISSN 1383 - 7109